

ARADI KÖZLÖNY

52. évfolyam, 171. szám.
Vasárnap, 1937. augusztus 1.

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Arad, Bulev. Regele Ferdinand 4.

ACÉL-HOMUNKULUS

Írta: SZÁNTÓ GYÖRGY

Kisdiákéveimet Verne Gyula regényei tették színessé. Jókaiival a multban bolyongtam, May Károllyal a jelenben csavarogtam, Verne Gyulával a jövőben kalandoztam. Ma már Verne Gyula a mult. Némó kapitány rejtélyes „Nautilus“-a elavult a haditengerészet legújabb tengeralattjárótípusához képest, a „Hódító Robur“ repülőgépe is a legújabb hatmotoros repülőóriásokhoz mérten. Halálsugarát is napjainkban fogják végképp megoldani, amelynek ötletét „A francia zászló“ című regényében dobta ki gazdag fantáziája. „Várkastély a Kárpátokban“ című regénye primitív távolbalátó készülék eszméjét veti fel mozgóképpel kapcsolatban, husz évvel a film megszületése előtt. De amikor mind e jövőbelátó technikai ötletei már a múlté, megmaradt számomra változatlanul izgalmasnak és kedvesnek egy jelenkori története. „Hatteras kapitány“. A jelenkort tessék úgy érteni, hogy félszázada. Amikor íródott, amikor ez a „Hatteras kapitány“ kétárbócos fregattal indult neki újból és újból az Északi-sark felfedezésének. A Nansenek és Amundsenek ifjúságának hősi kora volt ez, amikor expedíciók még tucatszámra pusztultak el rádió híján, amikor még nem indulhatott a Cseljuszkin-jégtörő Nobile után, mert legfeljebb palackokba zárt segélykérőcékulák vetődtek ki hosszú évek multán valamely északi partra, amikor a segélykérőnek már a csontjait is elnyelte a hó és jég.

Hatteras kapitány volt az igazi hős az én szememben, nem a tengerfenéken bolygó Nemo és a levegőben cikázó Robur. Hatteras a titokzatos északsark kutatója volt, amikor a technika még messze mögötte maradt a legnehezebb emberi feladatnak. Észak felé, mindig észak felé, ismételte a gondolatba beléőrült Hatteras kapitány és elátkozott hajóján mintha a bolygó hollandi akart volna megdicsőülést találni a sarki Sphynx hidegének halálos ölelésében. És most is megmaradt legkedveltebb hősnőnk Hatteras kapitány, amikor orosz repülőek eljutottak a sarkon át California földi paradicsomába, felállítván a „nostop“-világrekordot.

Karel Capek, a zenialis író fantáziája adta meg a technikának a „Robot-ember“ ötletét. Az ő szociális célokat szolgáló drámája óta valóssággá lett az emberautomaták gyártása és nem egyszer a Robot ütötte agyon megkonstruálóját, ahogy Capek azt megjósolta. A szovjetrepülőök egy ilyen „Robotembert“ helyeztek a sarkon. Ez naponta küld jelentéseket a moszkvai tudományos intézetek számára rádióhullámokon. Méréseket végez a légköri viszonyokról, a jégről és tengerről, geológiai, geográfiai és ki tudja még hányfajta tudományos szakterület irányában. A sark felett rendszeres repülőjáratok fognak megindulni, magán a sarkon pedig repülőtér létesül a legtokéletesebb felszereléssel. Idáig nem jutott el Verne technikai fantáziája és még a Capeké sem. A Robotember, az acélhomunkulus, a műszerek és gépek félelmetes konstrukciója ott áll őrt a titkok megnyílt kapujában és mosolyogva emlékezik valami örült kapitányra, aki kétárbócos fregattal akarta megtenni ezt az utat.

Lássuk csak. Ötven egynehány éve, hogy Hatteras kapitány elindult és két hete, hogy a

Robotember megérkezett. Ha így haladunk időben, akkor nemsokára egy új élőlény fogja honfoglalását megkezdeni a sztratoszférában. Gondoljuk meg. Évmilliók előtt már volt egy ilyen honfoglalás. Az élőlények milliárd faja igyekezett fel a tengerek mélyéről a föld felszínére. Az emberi alak bizonyult legalkalmasabbnak a földfelület elfoglalására és azóta itt él, a levegőtenger fenekén. Egy Bleriot nevű emberpéldány harminc esztendeje átrepülte a Csatornát és ezzel a kétlábonjáró „homo sapiens“ feje fölött megjelent a „homo volans“, a repülőember típusa. Bleriot nem sejtette, milyen honfoglaláshoz tette meg az első lépést, minthogy az első ósrák sem sejtette, miért mászott a vizek mélyéből a sziklatetőre. Ma már lenézi a pi-

lóta a sófőrt, mint egy szánalmas anakronizmust, túlhaladott emberfajt, sőt embernemet. A világűr rakétarepülője ugyanilyen szánakozó mosollyal fog letekinteni a pilótákra, ez feltétlenül bizonyos. És most felmerül a kérdés: „quo usque tandem?“

Egy régi viccel kell felelnünk, hogy belé ne örüljünk Hatteras kapitányként. A tanító feddi a nebulót, hogy miért oly lassu a feladatában; lám, Isten hat nap alatt teremtette a világot...

— Ugy is néz ki — feleli rá a gyerek.

Bölcs barátom, Kacér Illés pedig így folytatta a viccet:

— Valóban, a legnagyobb alkotóművész befejezetlenül hagyta ránk a legzsemialisabb művet, hiszen csak dilettánsok fejezik be gicseiket. Ime, itt van, hatnapalatt csináltam. Most folytasd te, néhány száz millió évig, ember.

És az új acélhomunkulus ott áll az Északi-sarkon, mint gépekből és műszerekből megszerkesztett új Sphynx.

Nagyszabású fogadtatással várják Bucurestibe a hazatérő uralkodót

Öfelsége II. Carol király augusztus ötödike után érkezik haza. — Mikor jár le — a Viitorul szerint — a jelenlegi parlament ülészsaka?

BUCUREȘTIBŐL jelentik: Öfelsége II. CAROL király MARIORA királyné Splitben történt meglátogatása után tér vissza az országba. Az uralkodó augusztus 5-ike és 7-ike között érkezik a fővárosba. A kormány rendkívül nagyszabású fogadtatást készít elő a hazatérő királynak, aki ugyan üdülés céljából utazott külföldre, ennek ellenére azonban igen intenzív munkát fejtett ki az ország érdekében. A fogadtatás programja most van kidolgozás alatt és arról idejében értesítik a lakosságot.

A Viitorul a kormányutódlásról

Az utóbbi napok eseményeivel kapcsolatban a kománypárti „Viitorul“ című lapban igen érdekes cikk jelent meg, amely többek között így hangzik:

— Azzal a komolytalansággal, ahogyan nálunk a sajtó minden közügyet letárgyal, foglalkoztak most is a jelenlegi parlament időszakának kérdésével. Sajtóorgánumok, amelyek kitünő és megbízható értesültségre hivatkoztak, néhány nappal ezelőtt azt írták, hogy október 15-én a parlamentnek egy új ülészsaka nem lehetséges, mert

öt ülészsakról van szó, amit viszont az alkotmány nem engedélyez.

Ezek a lapok végeredményként azt a következtetést vonták le mánendezekből, hogy a kormánynak távoznia kell, sőt augusztus 8-ikában meg is jelölték a Tătărescu-kormány lemondását, valamint az új választások kiírását. Nem akarunk polemizálni ezekkel a lapokkal és nem adunk egyetlen cáfolatot sem. Az idő be fogja bizonyítani, mint annyiszor máskor is az elmúlt három esztendő alatt, hogy akik ezeket a cikkeket írták, mennyire felületesek voltak, vagy pedig nem ismerik az alkotmány szakaszait. Mert, ha tisztában lennének az alkotmány idevonatkozó intézkedésével, akkor tudniok kellene, hogy a törvényhozást négyévenként választják.

Igy tehát a jelenlegi parlamentj ülészsak 1938. január 10-ikén jár le. A mi a kor-

mánzás időtartamát illeti, erre vonatkozólag nem intézkedik az alkotmány.

És, ha ez így van, akkor ezek a jólétesült lapok Öfelsége távollétében — aki pedig a legilletékesebb e kérdésben dönteni — honnan veszik a kormány távozásának, az általános választások kiírásának híret. Itt csak egyetlen magyarázat van: A kérdés nem ismerése, amelyet állandóan boncolgatnak, vagy pedig határozott rosszakarat. Kormánykörökben kellő értékére szállítják le ezeket a kávéházi mendemondákat és a Tătărescu-kormány minden ellene megkezdett harcot tovább folytatja munkáját az ország érdekében.

Itt írjuk meg, a Lupta a következőket írja: Iunian párthivei körében olyan híresztelések keltek szárnyra, hogy tárgyalások készülnek a nemzeti-parasztpárttal való kibékülést illetően. Ennek a kibékülésnek több feltétele van így elsősorban az, hogy

a legközelebbi nemzeti-parasztpárti kormányban Grigorie Iunian kapja meg a külügyi tárcát,

ezzel szemben a nemzeti-parasztpártiak között mozgalom indult, hogy a külügyek élére Gh. Mironescu kerüljön, akinek képességei és tekintélye nem hasonlítható össze a radikális parasztpártiak vezetőinek hasonló tulajdonságival. A nemzeti-parasztpártnak egyébként még más jelöltjei is vannak ennek a fontos tisztségnek betöltésére, fejezi be cikkét a Lupta.

A zseni emlékére:**Hatalmas tömeg ünnepli ma Petőfi Sándor tragikus halálának évfordulóját****— A sighisoara—segesvári Petőfi-bizottság elkészült munkájával —**

Sighisoara—Segesvár. (Az Aradi Közlöny kiküldött munkatársától.) Pár héttel ezelőtt bocsájtotta ki, az idén is, mint minden évben, a Sighisoara—segesvári Petőfi-bizottság — melynek tagjai az országos Petőfi-kultuszt vannak hivatva ápolni és amely bizottság évenként megrendezi a Petőfi-emlékünnepeket a költő halálának évfordulójára — a meghívókat az idén megtartandó Petőfi-emlékünnepekre.

A Petőfi-bizottság meghívójára az idén nem várt visszhang érkezett az ország minden részéből. Az országos magyar lapok hatalmas cikkeiben és vezércikkeiben méltatták az ünnep jelentőségét, amelynek keretei túl kell hogy nőjék minden ilyenirányú kisebbségi megmozdulás méreteit és most, majdnem egy évszázad távlatából megállapították, hogy a nagy magyar költő, Petőfi Sándor, akinek halála 88-ik tragikus évfordulójáról fog megemlékezni Albești—Fehéregyházán a magyarság, tanáiban most is él.

Alkalmam van beszélni itt a Petőfi-bizottság egyik vezetőjével, aki a következőket mondja:

— Már hónapokkal ezelőtt elhatároztuk — mondja informátorom — hogy az idei Petőfi-ünnepségeket különös fénytel fogjuk megünnepelni, hogy ezek az ünnepségek az évek folyamán ne szürküljenek el, hanem méltóak legyenek a nagy költő emlékéhez.

Külön kihangsúlyoztuk tehát a lapoknak és intézményeknek küldött meghívóinkban az ünnepségek jelentőségét, de magunk se hittük volna, hogy a meghívóknak ilyen nagy visszhangja támad.

Ardeal—Erdély legmesszebb fekvő vidékeiről is bejelentették magukat nemcsak egyes személyek, de egész intézmények is, akik kirándulást csinálnak a vasárnapi Petőfi-ünnepségekre és itt lesz természetesen, mint minden

évben, a környék minden számottevő magyar egyesülete, annál is inkább, mert egyuttal dalosverseny is lesz.

Egy fájó pont, amiről kérdezősködöm a Petőfi-bizottság vezetőjénél... Egy bürokratikus intézkedés folytán, amelynek megsemmisítésére már számtalan esetben hiába intervegniált a magyarság, a Petőfi-emlékművet nem gondozhatja a magyarság és az ennek a ren-

delkezésnek következtében elég sűrű helyzetben van.

— A tavalyi Petőfi-ünnepségeken Szabó Béni képviselő már felrázta gyönyörű beszédével a megjelentekben a közönyt a Petőfi-emlékművel és azzal kapcsolatban a költő jelentőségével szemben, az idei Petőfi-ünnepségek pedig, amelyeknek szónoka Gyárfás Elemér szenátor lesz, talán már kézzelfogható indítványt vagy tervet fognak eredményezni az emlékmű teljes rendbehozatala érdekében.

— Addig is szeretettel várunk mindenkit az ünnepségekre — fejezte be nyilatkozatát a Petőfi-bizottság tagja.

A költő alszik az Albești—Fehéregyházi emlékmű tövében, de vasárnapra az utódok néma és hódoló megemlékezésében újra fog élni a zseni...
Benczel Béla

Kétszáz mexikói kadett készült Spanyolországba

Mexikóból jelentik: A fővárosban letartóztatták az egyik katonai iskola 200 növendékét, mert kiderült róluk, hogy Spanyolországba akartak utazni, hogy a köztársasági csapatok oldalán küzdjenek. Kiderült, hogy a mexikói

spanyol követ látta el őket utlevéllel és pénzzel, sőt írásos szerződésben biztosította valamennyit, hogy megérkezésük után tisztirangot kapnak és így helyezik el őket a csapatoknál.

1900. Ez a négy évtized igazolja 1937.

Hogy először mi ajánlottuk
Másodszor már mindenki kérte
Harmadszor már Önök ajánlották
Az egyedüli megbízható prima terpenol

3980

bőrápoló és tisztító **Pyram** cipőpasztát.

Tótágas

Irta: MÁRKUS LÁSZLÓ.

Estefelé is tuljár a meleg harminc fok. Az ember a bőrét is levetné, ha lehetne. A szelid polgár agyában lázadó eszmék fortyannak és dühödten vágja kabátját egy székre és pörén, verejtéktől füstölögve dacol a társadalom alapvető konvencióval. Forradalmibb elemek az inget is levetik és látható elszántat, aki egy-egy szál hőzentrágerrel leplezi dekoltázsát és meztelen izmival riogat, mint a kínai hóhér a Turandot című operában. Ilyen alkonyaton találkozom a szegény, boldogtalan asszonnyal. Vajon ki szabta rá azt a szörnyű penitenciát, vajon mekkora bünök vezetnek ebben a valóságos pokolban, szegény, holtravált asszony, aki most három néhai kékróka prémjét köteles gyöngye vállain cipelni? Valami gardenpartya kárhozott a nyomorult, később tudtam meg, hogy nem csak ő, hanem számos szenvedő asszonytársa, mind ezzel az embertelen kacagánnyal megverten, ki rókát, ki egyéb bundás vadak bőrére csomagoltan, harminciokos melegben, reménytelenül. Most nyár van és kánikula és a hölgy most viseli azt a prémét, amit a gondos anyatermesztet oktalan állatoknak szabott, csikorgó telekre. Miért nem tudja a hölgy, amit a néhai rókák pontosan tudtak, hogy télen van hideg és nyáron meleg van, amikor is a rókák inkább megvedlettek, semhogy még más rókák téli gerenzálából szabtak volna maguknak indokolatlan kacagányt? Miért sanyargatja magát a hölgy nyáron prémekben és miért hord nyáron nehéz nemzkalapot és miért télen szalmakalapot? Miért? Mert van neki? Azért nem lenne muszáj, de nyilván valami parancs kényszeríti arra, parancs, amit én nem tudok, csak azt tudom, hogy ez semmiesetre sem a józan ész parancsa.

Aztán olvasom, hogy miss Collins, aki egy amerikai börtön főfelügyelője, mi mindent kitalált érdekében. Valami Greenwich Village nevű városban van ez a nevezetes börtön, ahol a feyencnök a parancsnokkisasszony jóvoltából hozzájutnak

az élet olyan javaihoz, amikről odakünn a szabadban valószínűleg nem is álmodtak. A kultúra nyereségét tállja nekik az emberi jogokért hevülő börtönőr kisasszony. Zenét szerviroz, mégpedig a legfinomabb kamara fajtából, sportokkal szolgálja védelmei kedélyét és egészségét, sőt mozulatművészeti és klasszikus tánckurzusokat szervezett, mert a feyencnök ugyebár éppen olyan emberek, mint a szabadlábban élő milliárdosok hölgyei. Már most ezek az igényessé művelt holtitolvajok zsebmetszők és szélhámos hajadonok egyszer kiszabadulnak és kint a szabadban arra fognak eszmélni, hogy a szabadság éppen nem jár együtt finom kamaramuzsikával, üdítő tenniszpártikkal és a mozulatok klasszikus szépségén gerledt örömmel és senki arról nem gondoskodott, hogy azok is kedvükre zenéljenek, sportoljanak és táncoljanak, akik a társadalmi erkölcs parancsaihoz próbálnak igazodni. Ezek a szépséggel és esztétikával telített feyencnök elgondolkodnak azon, hogy miért jár nekik jobb élet, ha lopnak, csalnak és betöröknek falznak, mint az egyszerű, tisztessé munkáért, s aligha jutnak arra a konzekvenciára, hogy ezt a józan ész parancsolja így. De hiszen mindegy, a mód meg van rá, hogy kielégítsék kulturális szükségleteiket: csak lopni kell valamit és megint táncolhatnak, tenniszeshetnek és Collins kisasszony megint a legfinomabb kamarazenét húzza a fülükbe.

Sztalin pedig, a borzasztó orosz diktátor nem mozdulhat ki a házából, mert mindenki meg akarja őt ölni multhatatlanul. Ha mégis el kell neki utaznia valahová, hát egyszerre három egyforma különvonat indul el háromfelé, amitől a merénylők megzavarodnak és Sztalin ideiglenesen életben marad. Ma már, azt mondják, ez a trükk sem elég jó, ma már egy esély van az életben maradásra, az, hogy a világ leghatalmasabb ura egy páncélozott börtönszobába zárhatja be magát. Holott tud-

juk, hogy Sztalin a nép barátja, benne mintegy a nép felszabadult akarata és hatalma testesül, s amit ő tesz, az mind a nép boldogságát műveli. Aki nem nép, aki burzsui volt, vagy plane arisztokrata, az jórészt mind meghalt, s most már a munkás és földművelőszegénység uralkodik, s ennek akarata Sztalinban fejezi ki magát. A józan ész azt vélné, hogy a nép nem akarhatja megölni Sztalint, hiszen ő maga a nép és csak a nép ellenséggel fenekednek ellene, akiket éppen arról lehet megismerni, hogy meg akarják ölni, legalább is ő ezen a nézeten van, s ezért menekült börtönébe és ezért lgyekszik inkább ő megölni mindenkit. Ebből már most az tűnik ki, hogy a nép tulajdonképpen nem más, mint maga Sztalin és a felszabadulás végső fokán a nép akarata valóban Sztalinba testesült s azt valóban a nép akarja, hogy Sztalin mindenkit megöljön, mert rajta kívül mindenki ellensége a népnek, s a népnek egy hiteles barátja van, maga Sztalin, az abszolút hatalom, akihez már nem is kell nép és aki egy páncélozott börtönszobában gyakorolja a szabadságát egyedül. Ne tessék haragudni, hogy ez tiszta örültségnek hangzik, valóban ez a szintizta örültség, én is azt mondom. Józan ésszel ne is közeledjünk a mai világ értelméhez, most valami más rendez a dolgokat, s nekünk csak az a tennivalónk, hogy kivárjuk, amíg ez a rezsim befejeződik. Egyszer megint talprafordul feletetejéről a világ, hogy mikor, azt nem tudom, valószínűleg akkor, ha megint a józan ész váltja fel a máit. Akkor nem lesz Sztalinnak se semmi baja, nyugodtan kijöhet börtönéből, lehet egyszerű polgár, mert a népnek nem lesz szüksége prófétára, aki őt megváltja és kiírta. Egyszer visszajön a józan ész, meglássák. És ezt abból látjuk meg, hogy akkor a hölgyek nyáron viselnek majd szalmakalapot és télen rókakacagányt és a finom kamarazene, valamint a tennisz és klasszikus tánc öröme nem a feyencnök, hanem a szabad polgárokat illetik meg világszerte.

CORSO: 11¹/₂ matiné „KACAGJ BAJAZZO”

3 órától folytatlagosan

Kettős műsor!

Telefon: 2065.

I. JATEK A SZERELEMMEEL. Premierfilm. Marie Bell, Françoise Rosay, Charles Vanel.

II. Joseph Schmidt legszebb filmje: KACAGJ BAJAZZO. Háromnyelvű felirat!

C. upa zene, dal és vidámság. Paramount Journal. Helyárak: Lei 15.— 20.—

Feltűnően megerősítették az angolok Gibraltárt

Az angol semlegességi terv bukásának visszhangja a világpolitikában — Olasz-angol és olasz-francia közeledés készül

Londonból jelentik: A londoni benemavatózó bizottság pénteki ülésének eredménytelensége csatlóást keltett a német politikai körökben. Viszont az itteni diplomáciai körökben a német hajóhad Spanyolországban tartózkodó egységeinek leváltását összefüggésbe hozzák a német kormánynek ama elhatározásával, hogy a benemavatózó bizottság váltságát nem engedi Franco tábornok ellenségeinek javára jogtalanul kihasználni. Ma a német partokról több hadihajó indult el, hogy leváltsa a spanyol vizeken állomásozó hadihajókat. A leváltás következtében most Németország a spanyol vizeken épp a legkritikusabb időpontban több egység felett fog rendelkezni, mint eddig. Különös súlyt adott az intézkedésnek az a tény, hogy a német hajók feletti parancsnokságot maga a német hajóhad parancsnoka, Cals tengernagy vette át.

A francia sajtó szerint az angol közvetítő terv megbukott és ezért Anglia és Franciaország most már kizárólag saját érdekeik figyelembe vételével irányítják a spanyol politikájukat. Az angol tervezet meghiusulásaért a francia sajtó nem kizárólag Szovjetország makacsságát teszi felelőssé, hanem a német-olasz taktikát is. A francia sajtó egyrésze szerint viszont küszöbön áll a közeledés nem csupán Olaszország és Anglia, hanem Olaszország és Franciaország között is. Az olasz-francia közeledés első állomása a két ország diplomáciai kapcsolatainak rendezése lesz. Gróf Chambrun utóda, az új római francia nagykövet, St. Quentin gróf még nem foglalhatta el eddig állomáshelyét, mert megbízó levele csak Olaszország királyának szól, nem pedig Abesszínia császárának is. Ezen címzés elől Franciaország eddig elzárkózott, mert ez Abesszínia meghódításának elismerését jelenti, Olaszország viszont a régi címmel nem volt hajlandó elfogadni az új francia nagykövet megbízó levelét. Ezt az ellentétet most át fogják hidalni, de hogy milyen módon, azt egyelőre nem lehet tudni. Valószínű, hogy Olaszország engedelményeket tesz, amelynek ellenében Franciaország is engedni fog állásfoglalásából.

Az angol külügyi hivatalhoz közel álló helyen megerősítették azt a hírt, hogy

Felfüggesztettek egy ügyvédet, mert párbajra hívta az ügyészt

Timișoara—Temesvárról jelentik: Pár héttel ezelőtt nagy feltűnést keltett az az ügy, melynek középpontjába Verne Gyula, a világhírű regényíró unokája került, aki ügyész. Verne ügyész egy tárgyalás során összetűzött Páris leghíresebb ügyvédjével: Legranddal és a tárgyaláson lefolyt veszekedésnek az lett a vége, hogy Legrand párbajra hívta ki az ügyészt. Mindenki kíváncsian várta, hogy mi lesz a provokálás eredménye, de Verne ügyésznek felettesei megtiltották a párbajt és így a szenzáció elmaradt. Ezzel szemben viszont a párisi ügyvédi kamara fegyelmi eljárást indított Legrand ellen és most meghozott döntésével egy évre eltiltotta az ügyvédi gyakorlatától, mert párbajra hívta ki az ügyészt. A fegyelmi bizottság döntése nagy feltűnést keltett.

„Nemzetközi Asszonyhét”

Budapesten

július 31. — augusztus 17.
33%-kal mérsékelte utazás
utólagos vízummal

4035

Igazolványok: „EUROPA” MENETJEGY-
IRODÁBAN (SÁNDOR KÖNYVKERESKEDÉS)

Chamberlain angol miniszterelnök Grandi olasz nagykövettel folytatott megbeszélései után saját kezűleg írott levelet intézett Mussolini olasz miniszterelnökhöz. Brüsszeli jelentés szerint Lipót belga király is levelet küldött Mussolinihez Van Zeeland belga miniszterelnök által kidolgozott tervéről. Az angol-olasz viszony javulását mutatja az a hír is, hogy az olasz hatóságok a napokban elkobozták a „Marco Aurelio” című római élclap legújabb számát, mert az gúnyos verset közölt Eden angol külügyminiszterrel.

— Mi lesz most? — vetik fel a kérdést a római lapok — a semlegességi bizottság pénteki eredménytelen tárgyalásai után. A hajótörésért elsősorban a Szovjetet okolják és azt tartják, hogy miután a szovjetküldött kereken kijelentette, hogy nem hajlandó elismerni a Franco-kormányt, ezzel minden további tárgyalás feleslegessé válik, mert az angol kom-

promisszumos terv nem kerülhet elfogadásra. A Messagero azt jósolja, hogy a jövő héten az albizottság tart ülést, azon előkészítik a főbizottság ülését, amely aztán véglegesen elfogja temetni az angol tervezetet.

Berlini jelentések szerint a benemavatózó bizottság tegnapi ülésének eredménytelensége itt is nagy felháborodást keltett.

Párisban szintén kilátástalannak tartják a politikai körök helyzetét. Egyedül az Excelsior ad kifejezést annak a reményének, hogy csütörtökig sikerül megoldani a fennálló ellentéteket.

Eden angol külügyminiszter már tegnap célzott az alsóházban arra, hogy az angol kormány biztonsági rendszabályokat fogantatott Gibraltár kikötőben. A Daily Express most feltűnést keltő cikkben beszámol, hogy a legutóbbi hetekben a gibraltári erődítményeket rendkívül megerősítették. Sok nehéz ágyút építettek be, erős fényezőrokat állítottak fel és lehallgató-készülékeket szereltek fel, amelyek idejében jelzik a repülőgépek közeledését. Gibraltárban tehát felkészültek minden háborús eshetőséggel szemben. A lap mindezekből arra következtet, hogy mégis csak igazuk lehetett az ellenzéki szónokoknak, akik ismételtelen interpretáltak Gibraltár veszélyeztetett helyzetét ügyében.

Négy embert végeztek ki hazaárulás címén Berlinben

BERLINBŐL jelentik: A német fővárosban ma reggel négy egyént kivégeztek, akiket hazaárulással vádoltak. Az igazságügyminisztérium által kiadott hivatalos jelentés nem részletezi a vádat, hanem csupán a végrehajtott ítéletekről számol be.

A szabad orvosválasztás érdekében

indít mozgalmat az aradi magántisztviselők egyesülete

Az aradi Munkakamara vasárnap délelőtt kilenc órai kezdettel tartja meg közgyűlését. Előzetesen szombaton délután ülést tartottak a kamara egyes tagozatai a közgyűlés napirendjének előkészítése végett.

Az iparos-tagozat ülésén Feier Stefan elnökölt, aki közölte, hogy a volt Ipartestület tagdíjhátralékai nehezen folynak be és ezért veszély fenyegeti az aradi iparos agglomeráció fenntartását és ezért nyomatékos felhívást intéz az iparosokhoz a hátralékok kifizetése érdekében. Közölte, hogy a szakmai képezőbizottságok tagjainak napidíja ügyében két-három héten belül megtörténik a döntés. A tagozat elhatározta, hogy a legerélyesebb küzdelmet veszi fel a kontárok ellen és erre a célra a Munkakamara megfelelő összeget bocsájt rendelkezésre.

A magántisztviselők ülésén Damacus Aurel elnökölt és beszámolt az elért eredményekről, amelyek között főképpen a nyári záróra ren-

dezésének ügyét és a kirakatversenyt említette meg. Felszólalás hangzott el a betegsegélyző-pénztárnál tapasztalható sérelmek ellen. Damacus elnök elmondotta, hogy volt eset arra, hogy egy negyven fokos lázban fekvő magántisztviselőt a betegsegélyző orvosa jóformán meg sem vizsgált és csupán kinint irt elő számára. Elhatározták, hogy mozgalmat indítanak a szabad orvosválasztás rendszerének bevezetése érdekében és ebből a célból megszerzik az ausztriai betegsegélyző alapszabályait. Ausztriában tudvalevőleg már bevezették a szabad orvosválasztás rendszerét.

A munkástagozat ülésén Voștinar Gheorghe elnök beszámolt a legutóbbi bérmozgalmakról, majd pedig a tagozat elhatározta, hogy az árindex elkészítését, amelyet eddig csak az aradi központnál végeztek, a kamarai kerület régi vármegyéjére is kiterjesztik. A tagozat annak a kívánságának adott kifejezést, hogy a Paringon tervezett üdülöházat minél előbb felépítsék.

Meghalt Zala György,

a világhírű magyar szobrászművész

Budapestről jelentik: A magyar képzőművészeti életnek nagy vesztesége van: Zala György, a neves magyar szobrászművész hosszas betegeskedés után ma reggel 79 éves korában a Payor-szanatóriumban meghalt.

Zala Györgyöt hónapokkal ezelőtt, áprilisban szállították be a szanatóriumba. Akkoriban influenzában betegedett meg, de később gyomorvérzés lépett fel. Az influenzát a művész később kiheverte, de a gyomorvérzés több ízben fellépett. Hosszas kezelés után vérátömlesztéssel igyekeztek rajta segíteni. Állapota meg is javult és már júniusban úgy volt, hogy teljesen felgyógyul. Később ismét rosszabbodás állott be állapotában, egy héttel ezelőtt pedig már nyilvánvalóvá vált, hogy menthetetlen. Pénteken délután ismét több ízben kapott gyomorvérzést és már ekkor nem tudtak segí-

teni orvosai, mert fellépett az aggnónia. Júniusban, amikor jobban volt, több ízben hangoztatta, hogy nem akar meghalni, mert még sok dolga van és szeretne még sokat alkotni. Ő készítette a Millenáris emlékművet, gróf Andrássy Gyula lovasszobrát és a budai Honvéd-szobrot is.

URANIA 11.0 órától: Telefon 12-32,
KEN MAYNARD legizgalmasabb cowboy filmje:
„Az igazság lovagja” Egység's helyár 15.—
Folytatólagosan 3 órától. Olcsó helyárakkal.
Csofás kettős műsor!

I. **AZ ELSŐ ÖLELÉS**
A fiatalság vidám filmje.
Janet Gaynor és Robert Taylor.

II. **„AZ IGAZSÁG LOVAGJA”**
KEN MAYNARD legjobb cowboy filmje.

Napsütéses időben gondoljon **arcbőrre** és kérje a jól bevált receptek szerint gyártott „HEINRICH“-féle gyógyszappanokat, ugymint:

Zsíros arcbőr ellen

Szaraz

Ekcémák, mitesszerek ellen

Hajhullás, korpázás ellen

Heinrich

-féle **Borax** szappan

„**Neutrál**”

„**Kátrány**”

„**Petrol**”

Kéz- és lábizzadás ellen kérjen „Heinrich“-féle **Chrem** szappant,

Saját érdekében követelje az eredeti csomagolású „HEINRICH“-féle gyógyszappanokat, u. m.:

Petrol, Kövőgyermek, Lanolin, Sublimat, Ichtiol, Carbo, Camphor, Resorcin, Kén, Anthrazol, stb.

Óvakodjunk az utánzatoktól, mert csak papírba burkolt szappant kap és nem **gyógyszappant.**

Kiásták Tristán és Isolda kastélyát!

Valóság lett a legendából

London. Cornwall grófságban most fejezték be a Dore-kastély kiásását, amelynek romjairól már az ásatások kezdetekor megállapították, hogy a kastély a kelta hőskorból származik. A régészek szerint most már kétségtelen, hogy a kiásott kastély azonos azzal a legendás várral, amelynek termeiben Isolda királynő és Tristán lovag tragédiája lejátszódott. Az ősrégi legendát, amelyet kelta bárdok és francia költők énekeltek meg a XI. és XII. században, mint közudomásu, Wagner Richárd alkotta meg operának és ez a legenda a délkeleti angol partvidék szikláiból valóságra születik.

Az eredeti legenda

Tristan az eredeti kelta legenda szerint Riwalin parméniai lovag fia volt, aki igen zsenge korában vesztette el szüleit és elhalt atyjának udvarnagya nevelte fel. Mikor ifjává serdült, nagybátyjának, Marke királynak udvarába került. Marke Cornwall uralkodója volt. Az akkor még fiatal király beleszeretett Fingal ír király leányába és Tristán lovagot küldte a zöld szigetre, hogy számára megkérje Isolda hercegnő kezét. Tristan el is végezte a rábizott feladatot, Isolda azonban az első pillanatban halálosan beleszeretett a fiatal hősbé.

Hazautazás alkalmával nagy ünnepséget rendeztek a hajón, amely a mennyasszonyt Angliába hozta. Itt azután a legenda szerint egy sajátságos tévedés meghatározta a fiatalok további sorsát. A hercegnő anyja egy tündér volt, aki varázsitalt készített, hogy leányának szerelmét lángalobbanítsa Marke cornwalli király iránt. A hercegnő komornája azonban az italt nemcsak urnőjének, hanem Tristánnak is odanyújtotta és ettől kezdve a két fiatal mágikus erő kapcsolta össze.

Ahogy megérkeztek a Dore kastélyba, Cornwallba, megvolt az esküvő, de a fiatal királyné nem tudta elfelejteni Tristán és hűtlen lett férjéhez. Egy napon azután meglepte a király a fiatal párt a kastély egyik termében. A hűtlen feleséget és az esküszegő vazallust láncokba verette. Ki akarta végeztetni őket, de az utolsó pillanatban megjelent egy jó tündér és meggyőzte a királyt mindkettő ártatlanságáról. A király megkegyelmezett nekik és Tristan örökre bucsut vett szerelmestől, Tristan Franciaországba utazott, ahol számos kalandon esett át és végül felvették a legendás Artus király asztaltársaságba.

A kiásott királyi vár

A történetírók sok ideig azon a véleményen voltak, hogy a Tristan-legenda egyetlen alakja

sem él és valamennyien ugyanúgy a mesék világába tartoznak, mint a nagy kelta mondakör többi történetei, amelyek Artus király személye köré fonódtak. Bár a XI. század egyik krónikájában előfordult Marcus Cunomorus király neve, de a történetírók azon a véleményen voltak, hogy a szerzetes, akitől ez a régi kézirat származik, ugyancsak egy népmondát dolgozott fel. A Dore-kastély kiásása azonban más megvilágításba helyezi a dolgot. Fovey városától egy mérföldnyire találtak egy latin feliratu követ, amely Cunomorus király fiáról tesz említést. Ezzel bebizonyosodott a legendás Marke király létezése.

Marke király vára egy magaslaton épült a tenger fölött és az ásatásnál kiderült, hogy három különböző rétegben három vár épült itt egymásra különböző időszakokban. A legrégebbi erődítmény Kr. e. a II. századból való, abból az időből, amikor Britannia még nem került érintkezésbe a római világbirodalommal. Ez a vár hasonlít az akkori erődítményekhez, amelyek ama korszakból származnak és valószínűleg a rómaiak rombolták le azt. Később a rómaiak építettek ezen a helyen egy várfalat, amely azonban Kr. u. az első században ugyancsak elpusztult. Csak háromszáz évvel később, amikor a római hadak kiűrtették Britanniát, keletkezett a harmadik vár, mely később Marcus Cunomorus királyi vára lett. A kiásott pompás termek a régi római és kelta építészeti stílus keverékét mutatják.

A boldogok szigetét is kiássák

Cornwall különben is a mondák klasszikus földje. Nem messze a Dore-kastélytól, Bodmin helységtől északkeletre láthatók a Pintagel-kastély romjai, ahol a legenda szerint Artus király született. A monda megemlékezik arról, hogy itt a király nővére: Morgane tündér uralkodott. Ez a Morgane királynő azonos azzal a királynővel, aki a monda szerint Artus királyt megmentette egy halálos veszedelemtől és Avolonra, a boldogok szigetére vitte. A boldogok szigete Walesban fekszik, Glastonbury közelében, ahol ugyancsak találtak a kelta időkből való romokat. Az angol kormány elhatározta, hogy megkezdi az ásatásokat mindazon a helyeken, amelyek Anglia őstörténelmével állanak összefüggésben. Az első eredményeket a Dore-kastély kiásásával érték el. A legendából itt valóság lett.

Valuta, deviza nem kell, csak lei.

Utlevél nélkül is pompás gyógyhely:

VATA DE JOS (ALVÁCA) kénes és szénsavas
hőgyógyfürdő

2976

Teljes napi penzió: reggeli, ebéd, L. 130.—
vacsora, lakás

Telefon: VATA 7.
Villanyvilágítás.

Prospektust készséggel küld az igazgatóság.

Színház - Művészet

„A romantikus asszony”

Gábor Mara bucsuja Aradváros közönségétől

Rég nem látott tömeg töltötte ma este meg a Nyári Szinkör tágas nézőterét abból az alkalomból, hogy Gábor Mara, az aradi színtársulat két éven át volt szubrett-primadonnája bucsuzott közönségétől. Ünnepi díszbe öltözötten, — a bucsuzó primadonna figyelmessége folytán — zöld girlandokkal díszített páholsor és rivalda fogadták a közönséget. A premier-hangulaton felüli lázas izgalom ömlött el a nézőtéren, hiszen ennél jóval nagyobb esemény, egy kedvenc színész nő bucsuztatására jött el mindenki a színházba, aki csak Aradon színházbajáró közönségnek számít. A belépő primadonnát hosszú percekig tartó, szünni nem akaró tapsvihar fogadta, hogy a közönség szeretetétől könnyekig meghatótt Gábor Mara alig tudott beleilleszkedni belépőjébe. Az ünnepélyes percek meghatottságát leküzdve azután visszakapva féktelen temperamentumát, átvette ragyogó művészetének minden fegyverét és a „Romantikus asszony” címszerepében ismét egyel szaporította számtalan aradi sikereinek számát. Mindvégig középpontja volt az előadásnak, amelynek rendezéséért is őt illeti a maradéktalan elismerés.

A darab többi szereplői valamennyien kifogástalan alakításban nyújtották művészetüket: Varga Ilonka igen bájos alakításban vitte színpadra a kis francia táncosnő figuráját. Horváth László a tőle megszokott eleganciával és rutinnal játszotta szerepét. Szendrey Misi ismét bőségesen gondoskodott a humorról, míg a többi szerepekben Kovács György, Lukács Ede, Tarnay József, valamint kisebb szerepekben Kozma Hugó és Derecskey Pál nyújtottak elsőrendű színészi munkát. Kozma igazgatót a közönség nagy szimpátia-tünetéssel és tapssal fogadta. — A „zenekart” — Csányi Mátyás hozzáértéssel „vezényelte”. Kiemelkedő esemény volt az ünnepi előadásnak az a két táncbetét, amelyet az első felvonásban Berecz Bertl, ismert aradi táncművész mutatott be és a második felvonásban betétként szereplő pompás, klasszikus-akrobatikus táncduó, amelyet Wiesner József és Paulik Irén adtak elő frenetikus sikerrel. (—)

PENSIOBAN

lakás és teljes ellátás nem kerül többé,
mint szállodában egymagában a szoba

Ha Budapestre jön, lakjon a
Belvárosi Pensioban

IV., Veres Pálnó-ucca 10., félmelet,
a Belváros szívében.

Hideg-meleg víz, központi fűtés, kiváló kiszolgálás

Ma délután és este:

„A romantikus asszony”

— Gábor Mara bucsufellépte Aradon —

Ma délután, pontosan 6 órakor megismétli a színtársulat a „Romantikus asszony” című operett-ünnepség előadását, amelyen Gábor Mara, az aradi színház két éven át volt primadonnája bucsuzik közönségétől. Este negyed 10-kor játsza az együttes utoljára a „Romantikus asszony”-t, hogy mindenki megnézhesse ezt a kitűnő operett-ünnepséget és bucsut vehessen Gábor Marától. A égnap esti zsufozott nézőtér és a bucsuzó primadonnát percekig ünneplő tapsvihar bebizonyította, hogy Gábor Mara teljesen meghódította Arad közönségét, amely feledhetetlenül igyekezett tenni kedvencének utolsó fellépését az aradi színpadon. Rengetegen mentek el a pénztártól jegy nélkül, akik azután a ma délutáni és esti előadásra váltották meg jegyeiket. Éppen ezért, aki még egyszer akarja látni Gábor Marát, siesse megváltani jegyét még a délelőtti folyamán a téli színház elővételi pénztáránál 10-től 1-ig, vagy a Nyári Szinkörnél délután 5 órától kezdve a délután 6, illetve este negyed 10-kor kezdődő előadások valamelyikére.

Társasutazás a párisi világkiállításra

Indulás minden péntek este
7 teljes nap Párisban, Velence és
Milanot tartózkodással... .. 9900.— lel
mely árban teljes ellátás, lakás, körutak Párisban és minden néven nevezendő költség bennfoglaltatik. — Jelentkezés:

EUROPA Menetjegyirodában,
(Sándor könyvkereskedés). 4025

LAPEDATU:

„Meg vagyok győződve, hogy a kisebbségek alkalmasak az itteni közigazgatás vezetésére“

A szenátus elnökének feltűnéstkelő kijelentései Braşov—Brassóban

Braşov—Brassóból jelentik: Alexandru LAPEDATU, a szenátus elnöke a liberális-párt helyi állandó választmányának ülésén érdekes beszédet mondott, amelynek során ismételtelen amely a helyi közigazgatásban megnyilvánul. — Megvagyok győződve — mondotta többek között Lapedatu — hogy egyes kisebbségi elemek igen alkalmasak az itteni közigazgatás vezetésére. Az eszményi állapot az lett volna,

hogy a megyei és községi tanácsválasztásokra olyan választási listákat nyújtsanak be, amelyekben valamennyi társadalmi osztály, érdekképviselő és politikai párt képviselve lett volna.

A szenátus elnöke végül bejelentette a választói testület közeljövő összehívását a nagy parlamenti választásokkal kapcsolatosan és utasításokat adott a választási kampány lebonyolítására vonatkozólag.

Folytatják előnyomulásukat Kinában a japán csapatok

Rendkívül kegyetlen rendszabályokat fogantatosítanak a megszálló japán csapatok

Londonból jelentik: A japán csapatok szombaton hajnalban elfoglalták a Pekingtől 20 kilométernyire fekvő Sang-Csiant. Tokióban hangoztatják, hogy tulajdonképpen még mindig nem ütköztek meg a nankingi központi kormány csapataival, amely most is állandóan visszavonulóban van. Sugijama japán hadügyminiszter kijelentette, hogy az egész ország kész arra, hogy a Kinával kétes katonai ügyeket beavatkozással tisztázza. Az angol sajtó nagy fontosságot tulajdonít annak, hogy Konove herceg, japán miniszterelnök pénteken újabb kihallgatáson jelent meg a császárnál.

A japán csapatok Tiencsin elfoglalása után súlyos büntető rendszabályokat léptettek életbe. Végigkutatják a város összes házaát és többszáz kínai polgárt fogtak össze, olyanokat, akik a város megszállása előtt résztvettek Tiencsin védelmében. Ezeket a japán követség elé vezették és ott kötelezték őket, hogy háromszor mélyen meghajoljanak a japán lobogó előtt, majd teherautókra tették mindannyiukat és kivitték a város határára, ahonnan órákon keresztül hallatszott a sortűzek ropogása.

A kínai központi kormány az összes tartományi kormányokat értesítette, hogy Kinában elrendelték az általános védkötelezettséget. A mai napon 26 ezer 20 és 22 éves fiatalembert mozgósítottak.

A nankingi kormány megvan győződve arról, hogy a jelenlegi körülmények között semmiféle kilátás nincs a békés megegyezésre. Hiábavaló volna ilyen körülmények között bármiféle tárgyalások megkezdése.

Északkinában nagyarányú katonai előkészületek vannak folyamatban a kínaiak részéről. Most már bizonyosra vehető, hogy rövidesen megkezdődik a hivatalos háború is. Tiencsin bombázása 700 polgári személy életébe került.

A fungcsauai kínai csendőrség elfogta Kélet-Hopei függetlenkormányának elnökét és tagjait és agyonlövötte őket.

Aradmegyei katona halálos szerencsétlensége a vasuti pályatesten

Kabátja szárnyánál fogva rántotta a kerek alá egy vasuti szerelvény

Halállal végződő borzalmas szerencsétlenség áldozata lett péntekről-szombatra virradó éjszaka Vacean Pascu 22 éves aradi katona. Az aradmegyei Ineu—Borosjenő községből származó katona a CFR. pályafelügyelő osztághoz volt beosztva. A katonát tegnap este a Timisoara—temesvári vasuti hidnál lévő 29-es órházhoz tették ki szolgálatra. A szolgálatát teljesítő katonaország a pályatest közelében végezte ellenőrző körútját, amikor éjszaka fél 11 óra tájban elrobogott mellette a Timisoara—Temesvár felől Arad felé haladó vasuti szerelvény. A nagy szél miatt Vacean Pascu kabátot vett fel és a szél elfújta kabátja szélét és azt elkapta a vonat egyik ütközője,

amely magával rántotta a katonát, aki oly szerencsétlenül zuhant a vonat utolsó kocsija alá, hogy annak kereke többől levágta a szerencsétlen ember jobb lábát.

A szerencsétlenséget a sötétség miatt senki sem látta és a tragédia áldozatára csak az éjfélőrségváltáskor találtak rá eszméletlen állapotban. Azonnal beszállították az aradi központi kórházba, ahol ápolás alá vették, de a súlyos vérvesztés következtében már nem lehetett megmenteni az életnek és szombaton délelőtt nagy kínok között kiszenvedett. Halála előtt Vacean visszanyerte eszméletét és a katonai bizottságnak ő mondotta el a szerencsétlenség körülményeit.

Szvoboda Ferenc,

ungvári római katolikus püspök, apostoli kormányzó látogatása Aradon

Az elmúlt napokban előkelő egyházi látogatója volt Aradváros római katolikus társadalmának. Rokoni látogatásra ugyanis Aradra érkezett a csehszlovákiai Ungvárról SZVOBODA Ferenc apostoli kormányzó, ungvári katolikus püspök. Az ősz egyházi-jelelem Aradon VADNAY Arisztid gyáros és családjának vendége volt közel egy héten keresztül, de természetesen látogatást tett az aradi minorita rendházban is, ahol a választással kancsolatos rendkívüli helyzet ellenére ugyancsak mély hatást keltett az ungvári püspök rangrejtett látogatása.

Szvoboda püspök unokaöccsének, Vadnay Arisztidnek és családjának kíséretében látogatást tett a Radna—radnai ferencrendi kolostorban is, ahol a kegyhelyen misézett is, majd a rendház főnöksége látta tiszteletteljes örömmel vendégül. Az ungvári főpap a hét végén utazott vissza Csehszlovákiába, számos kedves emléket hagyva maga után mindazokban a körökben, hol az ősz főpapot vendégül üdvözölhették.

A magyar vízipóló-csapat

nyerte a magyar—svéd vízipóló-meccset

Budapestről jelentik: A Magyar Uszó Szövetség rendezésében ma kezdtek meg Budapesten a kétnapos magyar—svéd uszóversenyt. A mai uszószerelmekben a svédek várakozáson felül szerepeltek. Stockholm és Budapest válogatottjai között lebonyolított vízipólómérkőzést Budapest csapata nyerte 3:1 (1:1) arányban. Az első félidőben Haza góljára a svéd Winkons dob gólt, míg a második félidőben mindkét gólt Németh érte el a budapesti csapat javára.

Amelia Earhart él!?

Szerelmesével egy korallszigetre ment és nem tér többé vissza férjéhez

Bucureştiből jelentik: Az amerikai lapok nyomán a fővárosi lapok szenzációs cikkekben számolnak be az eltűnt óceán-repülőnő Amelia Earhart sorsáról. Mint ismeretes, a világhírű óceánrepülőnő vakmerő rekordjavítási kísérlete közben az Óceán felett eltűnt és az amerikai légi- és hadiflotta tizennégy napig kereste, azokon a helyeken, ahonnan az utolsó SOS jel érkezett Amelia Earhart gépéről. Két hét után befejezték a kutatási kísérleteket s a repülés hőseinek fényes galériájába helyezték a mo-

solygó arcú szép szőke amerikai asszonyt.

Az amerikai sajtó, mint a bucaresti-i lapok írják, azt írja, biztos értesülés nyomán, hogy

Amelia Earhart él és az egyik korallszigeten tölti mézeshehetét Fred Nohan szikratávírásszal, akít repülőgépén vitt magával rekordjavítási kísérletére.

A fantasztikus cikk szerint Amelia Earhart és Fred Nohan már gyermekkorukban szerették egymást s együtt jártak iskolába de az élet elsodorta őket egymástól. Amelia Earhart férjhezment és öt éve volt már asszony, amikor tavaly találkozott Fred Nohannal, aki egy egyik nagy technikai vállalat mérnöke.

A szerelem hamar kivirágzott ismét közöttük s az akkor már világhíres bátorította a mérnököt, elválni ugyan nem tud, de módját ejti, hogy mégis összekerüljenek. A pilótánő utasítására Fred Nohan hat hónap alatt elvégezte a szikratávírási tanfolyamot és leszerződött maga mellé, hogy együtt indulnak óceánrepülési útjukra. Amelia Earhart férje természetesen erről mit sem tudott.

A lapok szerint Amelia Earhart az egyik általa felfedezett korall-szigeten van szerelmével együtt.

A szigetre leszálltak, a gépet felgyújtották és a tengerbe dobták, hogy ha keresésükre indulnak, megtalálják majd a repülőgép roncsait, azt higgyék, hogy a tengerbe pusztult.

Az amerikai lapok szerint a benszülöttek között él Amelia Earhart szerelmesével és minden utat felégettek maguk mögött és nem akarnak visszatérni sohasem.

Az amerikai lapok cikke óriási szenzációt keletkezett és hír szerint a nagy világlapok riporterei már el is indultak a megjelölt korall-sziget felé, hogy megállapíthassák igaz-e a hír Amelia Earhart regényes szerelméről.

SELECT: 11½ és 8 órákor matiné, olcsó helyárrakkal: **CHARLIE CHAN A TURFON**
Warner Oland, a kínai mesterdetektív legújabb kalandja.

SELECT: 5, 7½ és 9½ órákor **CENTRAL (Kert):** este 9½ órákor,
Kettős sláger műsor. 15.— és 21.— leles helyárrakkal.

I. BOSAMBO. A főszerepben: Paul Robeson, a néger Saljapin

II. CHARLIE CHAN A TURFON Biggers világhírű regénye, a főszerepben: Warner Oland — Keye Luke.

Hétfőn: Szenzációs új kettős műsor.

Az újjaválasztott megyei nagytanács első ülése

Szombat délelőtt tartotta meg alakuló ülését Arad megye tanácsa. Napirend előtt Mihăițiu Simion nemzeti-parasztpárti tanácstagot választották meg korelnöknek. A második napirendi pontnál dr. *Buștea Cornel* nemzeti-parasztpárti tanácstag szólalt fel, aki a választási propagandával kapcsolatban terjesztett elő interpellációt dr. *Groza Ioan* megyei prefektushoz. Válaszában Groza dr. prefektus rávilágított arra, hogy a választások során a liberális-párt teljesen a törvényes előírásoknak megfelelően járt el.

A megyei tanács elnökévé ezután dr. *Mărcuș Mihail* választották meg, míg a tisztikar többi tagjai a következők lettek: *Suciu Valer* dr. és *Frațila Ioan* elnökök, dr. *Doval Petru Pavel* és dr. *Rusu Emil* titkárok, *Pascu Ferdinand* kveszor.

A közigazgatási és pénzügyi bizottság elnökévé dr. *Suciu Valer*t, az egészségügyi bizottság elnökévé *Adam Nicolaet*, a közmunkai bizottság elnökévé *Pascu Ferdinandot*, a gazdasági bizottság elnökévé dr. *Szuchy Pált*, a kultusz- és közoktatási bizottság elnökévé *Haidt Pált* választották. A fentiek egyben a megye állandó választmányának tagjai.

Az igazoló-bizottság tagjai a következők lettek: Dr. *Olosz Lajos*, *Frațila Ioan*, *Drig Stefan*, *Marienuț Uros*, *Pascu Ferdinand*. Rekviráló-bizottság: *Vidican Teodor*, *Stepan Simion*. Sorozó-bizottság: *Tripon Moise*, *Vidican Teodor*. Tanügyi-bizottság: dr. *Groza Ioan*, *Marienuț Uros*. Egészségügyi és megyei segélybizottság: dr. *Suciu Valer*. Egészségügyi és városi segélybizottság: dr. *Szuchy Pál*.

Közigazgatási és pénzügyi bizottság: dr. *Mărcuș Mihail*, dr. *Suciu Valer*, *Drig Stefan*, dr. *Olosz Lajos*, *Marienuț Uros*, *Ioan Dușan*, *Pálfi Valentin* és *Caba Iuliu*. Közmunkai bizottság: dr. *Adam Iancu*, *Ursu Ilie*, *Pascu Ferdinand*, *Tripon Moise*, dr. *Rusu Emil*, *Mihăițiu Ioan*, *Stepan Simion*, dr. *Szuchy Pál*, *Vidican Teodor*, *Birtolon Aurel*, dr. *Francu Gheorghe*, *Bogdan Ioan* és *Greco Pavel*. Kulturális és közoktatási bizottság: *Weber Ioan*, dr. *Doval Petru Pavel*, *Haidt Pavel*, *Tamaș Petru*, *Butoiescu Traian*, dr. *Cornel Buștea*, *Stan Nicolae* és *Igrışan Lazar*, valamint *Vașian Traian*, *Popa Iosif* és *Lakatos Ottó* dr. Egészségügyi bizottság: dr. *Suciu Ioan*, dr. *Coțoiu Romulus*, *Feier Stefan*, dr. *Marsieu Iustin*, *Cosma Mihai*, *Adam Nicolae* és dr. *Cosma Dimitrie*, valamint dr. *Martha Alexandru*.

A megyei tanács ezután letárgyalta a napirenden lévő pontokat, módosította a megye költségvetését, majd pedig az ülés véget ért.

A megyei tanács egyébként elhatározta, hogy a megyeháza parkjának a Carol-körút felé eső részén telket ajándékoz a Cercul Militar-nak. Ezen a helyen a Cercul Militar székházat épít. Groza Ion dr. prefektus javaslatára elhatározták, hogy a Conop-Konopon épülő Pop C. Stefan-kulturház javára a megye száz-ezer leit adományoz.

Sirba vitte csodálatos felfedezéseinek titkát Szakáts Gábor,

a tragikus módon meghalt magyar feltaláló

Makóról jelentik: A lángszóró zseniális feltalálója, Szakáts Gábor, akinek rejtélyes halála bűnügyi szenzációvá dagadt, odahaza, szűkebb pátriájában, Makón szeretett a legjobban dolgozni.

Szakáts Gábor bizalmas baráti körben elmondta, hogy a korszakalkotó felfedezés tulajdonképpen a különböző sugárzások többféle gyakorlati hasznosításának lehetőségét oldja meg. Abból indult ki, hogy minden anyag a besugárzásokra másodlagos sugárzással felel. A sugarak a különböző anyagokon áthaladva különböző változásokon mennek át és a sugarak frekvenciája megváltozik. Nincsen anyag, amely teljesen átengedné a sugarak bármelyik fajtáját, de minc viszont olyan anyag sem, amely teljesen visszaverné a különböző sugarakat.

A sugarak frekvenciájának megváltoztatását sikerült Szakáts Gábornak felfedeznie és sikerült olyan gépezetet szerkeszteni, amely mindensugárzást tetszés szerinti rezgésszámu más sugárzássá, illetve energiává alakítja át. Ennek a felfedezésnek jelentőségéről csak akkor alkothatunk magunknak fogalmat, ha gyakorlati példákön vizsgáljuk meg, mit jelent Szakáts Gábor „frekvencia-transzformátora”. Ha a szemünk elé megfelelő frekvencia-transzformátort teszünk, akkor sötét éjjel is éppen úgy láthatunk, mint nappal, mert a fénysugaraknál jóval rövidebb hullámhosszu kozmikus sugarakat Szakáts gépezete fénysugarakká alakítja át, amelyeket szemünk már felfoghat.

Ugyanez lehetővé teszi azt is, hogy ködön, füstön, felhőn keresztül is tisztán láthassunk, mert a fénynél rövidebb hullámu sugarak állandóan áthatolnak ezeken az anyagokon és Szakáts Gábor frekvencia-transzformátora ezeket fényhullámokká alakítja át. A készülék már azt is lehetővé teszi, hogy vékonyabb tárgyakat átlátszóknak vagy legalábbis áttetszőknek láthassuk.

Harc a rákbacillus ellen

Már előtte is több kiváló biofizikus foglalkozott a rákos daganatok sugárzásával és általában a sejtoszlás sugárzásával. Szakáts Gábor azt állította, hogy frekvencia-transzformátorával a sejtoszlás menetét szintén tetszés szerint lehet irányítani, mert csak az elektromos életü sejtek rezgését kell rövideb vagy hosszabb hullámhosszra hangolni és ezzel elérhető az is, hogy a kolloidális sejtek oszlási folyamata is meglással vagy meggyorsul.

Szakáts Gábor felhívta a magyar orvosok körök figyelmét is arra, hogy találmánya segítségével a rákos sejteket át lehet hangolni. Fellelleges a rákos szövetek sejtregzését rádium vagy röntgenbesugárzással leállítani, vagyis ezeket a sejteket megölni, mert rezgéseik hullámhosszának megváltoztatásával rosszindulatú sejtekből egészséges sejtekké lehet átválttatni. Az ő módszere azért is jobb, mint a röntgenbesugárzás, mert így lehetetlenné válnék egészséges sejtregzések megszüntetése, vagyis egészséges sejtek elpusztítása.

A sejtek elektromos és kolloidális életköl-

csönösségét Szakáts Gábor a bacillusoknál is megtalálta. Valószínűnek tartotta, hogy a súlyos fertőző betegségeket az elektromos életü bacillusfajták okozzák. Frekvencia-transzformátorának segítségével ezeket a bacillusokat el lehet pusztítani, vagyis teljes gyógyulást lehet elérni anélkül, hogy a szervezet azt a legcsekélyebb mértékben megsínylené.

A sejtek elektromos életébe való beavatkozás Szakáts Gábor előtt felfedezésének megdöbbentő felhasználását tárta fel, hiszen ez a beavatkozás nemcsak gyógyító célzattal történhet, hanem ölési célzattal is. E tekintetben igazán korlátlan lehetőségek tárulnak fel és hogy csak egyetlen példát hozunk fel: Szakáts Gábor frekvencia-transzformátorának segítségével éjjel-nappal egyformán érvényesülő sugárzást lehet előállítani, amely az ellenség katonáinak látását veszi el, tetszés szerint rövid időre vagy akár véglegesen.

Megbénul a szem, a repülőgép

A frekvencia-transzformátor segítségével a szem belsejében lévő csapok és pálcikák áttételi viszonyát meg lehet változtatni és ilyenkor a szemre sötétség borul. Ha az elhangolás erős, vagy hosszú ideig tart, a szem örökre elveszíti látását. Szakáts a gyakorlatban is kipróbálta ezt az elméletet és megállapította, hogy láthatatlan sugárzást is úgy érzékelhet a szem, mintha trópusi napba nézne. Sikerült olyan sugarakat előállítania, amelyek még vastag ólomlemezekön is áthatolnak és olyan örjítő fájdalomt okoznak, mint az állandó napbanezés.

Számításai szerint háborus célokra olyan sugarakat lehet előállítani, amelyek 20-30 kilométeres körzetben hatnak. Repülőgépek ellen ez teljesen biztos védelmet nyújtana, mert a pilóta a sugárcsővéba kerülve, néhány pillanat alatt megvakulna.

CARMEN-SYLVA (MOVILA)

Grand Hotel Movila és Hotelul Băilor

Nyitva június 1-től szeptember 30-ig.

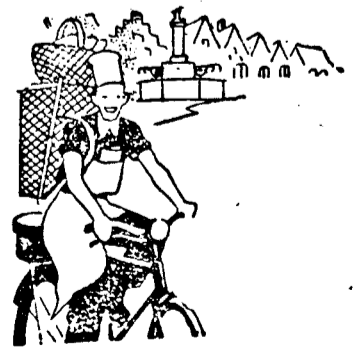
Komfortos szobák, folyóvízzel, pensioval vagy anélkül,

Meleg iszapfürdő kurák 3.800 leitől

beleértve a teljes pensiot, orvosi vizsgálatl, fürdőekkel és összes taxákkal.

Prospektusok és ingyenes információk, szobarendelések eszközölhetők az „Europa” Organizatia Română de Voiași și Turism összes ügynökségeinél, valamint a szállodák igazgatóságainál. Interurban telefon: 20. Carmen-Sylva.

Adler

K
E
B
E
K
P
Á
R
O
K

HAMMER VILMOS

és Fiánál

ARAD, Piața Avram Iancu 5-6.

Telefon 20-41.

HIREK

Az Aradi Közlöny automata-telefonszámai:

Szerkesztőség 20-14
 Kiadóhivatal... .. 11-51

A legújabb hadigép,

amely a tankok, repülőgépek, páncélok, tengeralattjárók, lángszórók; léghárítók, messzehordó ágyúk után megjelent az egyetlen fronton, ahol gyakorlatilag üzik a háborút: a hangszóró. A mikrofonokkal hallgatózó modern precíz léghárító ágyúknál semmivel sem egyszerűbb készülék a rádió, amelynek családias tartozékát a hangszórót, most a baszk fronton használják fel: ahol a két fél állásai elég közel vannak egymáshoz, ott az egyik fél szökevényl hangszórón beszélnek át a másik állásba és felszólították volt bajtársait, kövessék példájukat, mert ezen az oldalon az igazság. Az eszkimók állítólag úgy intézik el lovagias ügyeiket, hogy az egész falu jelenlétében kijár a két fél és — gúnyolni kezdik egymást. Akit jobban kigúnyoltak, azt kinevetik s a másik győzött. A hangszóró ennek az eszkimópárbanak tökéletesített eszköze, aminthogy a világ egyideig úgy haladt, mintha a jövőben harcolt ki, zárólag ilyen vértelen eszközökkel akarná megvívni. Ugy haladt és nem úgy halad, „Minden béke egy eljövendő háboru csirájt rejt magában, mert a győzők kényszerítették a legyőzöttekre” — mondta egy nagy német közgazdász — amíg tehát alapvetően nem oldják meg az ellentétek lehetőségét, félé, hogy szükség lesz a láng- és hangszóróra. — A tudósok, akik a világ legbölcsebb és legbecsesebb emberei, tudatosan vagy nem, de mindig azon fáradoznak, hogy tökéletesítsék az életet s megvédjék az embert. Talán mind közül a legnagyobban Nobel Alfrédot nevette ki a sors, akitnek dinamitja a modern emberelés egyik legkülönböztetlenebb eszköze. A repülőgépet Orville Wright nem bombázás céljaira találta fel, a dum-dumgolyóval először nagyvadra lőttek és a mérgegázt — rovarirtásra használták előbb Archimedes óriási tükrét, amellyel az ellenséges hajóhadat borították lángba, nem hadicélokra készült — ismerjük a gyakran elhangzó szöveget: a legártatlanabb gépeket gyártó üzemeket villámgyorsan át lehet állítani hadiipari üzemekké. — Jókai egyszer azt írta: „Ha az ember nagyon akarná, szárnya néne”. Ha az embernek nagyon szüksége volna valamire, azt feltalálja. Minden idők legnagyobb, legparancsolóbb, vitathatatlanabb szükségét a háboru idézi elő. S micsoda guny! A repülési technika, a robbantószerkezt gyártása, mérgegázok kutatása, térképészet, sebkezelés, első segélynyújtás, utépités, hídverés tudomány soha olyan megdöbbenőt haladást nem tett, mint 1914-től 1918-ig, amikor tízmillió ember testén végzett vizsgálót a tudomány. Micsoda ironia! Az élet meghosszabbítására és megkönnyítésére való találmányokat az élet megrövidítése és megnehezítése árán tökéletesítették. A Bűvészinas groteszk és tragikus szerepét látsza az emberiség: a szellem, az emberi szellem nem szolgálja többé az embert. A technikát teszik felelőssé a nyomorért; Timonier varrógépét összetörték, a gépek fölöslegessé teszik az embert, ahelyett, hogy jobb és olcsóbb életet adnának neki, megkönnyítik a halálát, ahelyett, hogy meghosszabbítsák életét. — Talán mire az eszkimók rájönnek, hogy ellentétük megsemmisítésére jobb a revolver, mint a szó, mi is rá fogunk jönni, hogy nézeteltérésünk elintézésére jobb tegyver a szó, mint a revolver.

— IDÓPROGNÓZIS. Bucuresti jelentés szerint a következő 24 órára derült idő, gyenge szél és a hőmérséklet emelkedése várható.

— A kenti hercegi pár Németországban. Hamburgból jelentik: Az angol király legifiaibb öccse, György kenti herceg feleségével, Marina görög királyi hercegnővel Németországba érkezett. A hercegi pár repülőgépen délben szállott le a hamburgi repülőtérre, Hamburgból automobilon körutazást tesznek Németországban. Először a Keleti-tenger egyik fürdőhelyére mentek és onnan folytatják autókörútjukat. Németországból Csehszlovákián át a hercegi pár Jugoszláviába megy, ahol Pál régensherceg vendégei lesznek. Mint ismeretes, a kenti herceg sógora Pál régenshercegnek. Az angol hercegi pár utközben néhány napra megszakítja útját Wasserleonburgban, ahol a windsorh herceg vendégei lesznek.

— Lindbergh ismét a titokzatos szigetre repült. Párisból jelentik: A Matin bresti jelentése szerint Lindbergh ezredes csütörtök este nyolc óraker leszállt a bretagnei Ploujeanban a Foch tábornagról elnevezett repülőtéren. Lindbergh ezredes azonnal folytatta útját Saint Gildasba, ahol dr. Carrelt látogatja meg, akivel együtt konstruálta a „mesterséges szív”-et.

— BAJBAJUTOTT AZ ÉSZAKSARKI OROSZ EXPEDÍCIÓ. Párisból jelentik: Az Intransigeant riasztó híreket közöl az északsarki orosz expedíció helyzetéről. Az orosz tudósok, akik már tegnap hírt adtak a meginduló zailásról, most a legnagyobb veszedelemben forognak. Legújabb rádióközleményükből kitűnik, hogy jégablájuk négy részre szakadt és helyenként víz alá került, úgy, hogy a jégtábla négy lakója élelmszerrel és műszerrel nagy ügyvel-bajjal tudta megmenteni. A bajba jutott tudósok sürgős segítséget kértek. A Rudoli-szigetekről repülőgépek indult el jégtáblájukra. A gépet Mazurák pilóta vezeti.

BOGARAK, tücskök, poloskák, evő bogarak, legyek és mindenféle rovarok radikálisan kiposztíthatók

EXTRA-KATOL

Japan rovarpor által
 Engros:
 N. H. Bathazar,
 Bucuresti I.
 Str. Şelari 7

— Anyja után vágyik Windsor hercege. Londomból jelentik: A Daily Express jelenti Velencéből: A windsori herceg nagyon szeretne találkozni anyjával, Mary özvegy királynével, ezért meghívta, látogassa meg az ősszel a karinthiai wasserleonburgi kastélyában. Hozzátette a herceg, hogy nagyon szeretné, ha édesanyját Mary hercegnő és férje, Harewood gróf is elkísérné. Ha Mary királyné nem akarna olyan messzi utazni, azt ajánlotta, hogy találkozzanak decemberben Párisban.

— Házasság. Földes Ancl és Bányász Nándor augusztus 1-én fél 12 óraker a neolog templomban tartják esküvőjüket. (Minden külön értesítés helyett).

Fodor Sándor László dr. Cluj—kolozsvári ügyvéd és dr. Mátyás Nóra házasságot kötöttek Sibiu—Nagyszebenben. (Minden külön értesítés helyett).

— Bartha Albert volt magyar hadügyminiszter súlyos balesete. Budapestről jelentik: Bartha Albertet, a forradalmi Károlyi-kormány volt hadügyminiszterét ma délben a Horthy Miklós-uton egy bérautó elgázolta. A volt miniszter koponyalapi törést és súlyos belső sérüléseket szenvedett. Mentők szállították be a Szent János-szanasztoriumba, ahol műtétet végeztek rajta, de állapota rendkívül súlyos.

— Mohor Ilie üdvözlése. Meleg ünneplésben részesítették a napokban nevenapja alkalmából Mohor Ilie aradi állomás vendéglistát, a vendéglistaszindikátus elnökét a vasuti vendéglőben tartott baráti asztalnál. A vacsorán az egész vezetősége megjelent. Az ünnepelet elnököt a vezetőség csinos kiállítású tablójával ajándékozták meg. Pohárköszöntőt mondtak: Comoti Béla, Lovasbényi Árpád, Horváth József, Hegedűs József, Hagyo József, Redis Pál és Preis Gyula.

— Dr. PARECZ GYÖRGY a Boulevardul Regele Ferdinand 5. sz. alatt (az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár épületében, I. em.) ügyvédi irodáját megnyitotta.

Racionalizált levelezés

A tökéletes amerikai idegenforgalmi szervezetek útistást vezettek be: hogy megtakarítsák a hazairt levelező-lapok megírásával eltöltött időt, minden utasnak minden állomáshelyről átnyultatának tíz levelezőlapot. A levelezőlapon nyomtatott szöveg van: köszönöm, jól vagyunk, az idő remek, sokat uszunk, sokat esik az eső, keveset esik az eső. Ürel szeretettel, kiváló tisztelettel, tisztelő híve, stb. A nem kívánt szöveg áthuzandó és a kártyát csak alá kell írni.

— Érdekes meghívó érkezett az aradi Központi-szálló főportásához. Középeurópai szokás, hogy a nagyszállók más városok szállóinak portásait néhány napra vendégül látja hotelukban és most ugylátszik ezt a szokást itt is bevezették, mert a sinaiai Palace-hotel levélben meghívót küldött az aradi Központi-szálló főportásához, a melyben nyolc napi díjmentes ottartózkodásra invitálta meg az aradi főportást szabadságidejére. A meghívást természetesen a Központi-szálló is viszonzni fogja.

— Az asszony kötelessége törödni azzal, hogy bélműködése rendben legyen, amit pedig úgy érhet el, ha reggelenként éhgyomorral egy fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet iszik, amely enyhén és kellemesen, pontosan és biztonság szabályozza az emésztés folyamatát. Az orvosok ajánlják.

— Nagyértékű mesterhegedűket fedeztek fel állítólag Timisoara—Temesváron. Timisoara—Temesvárról jelentik: Éliás Simon itteni gózmalomtulajdonos felfedezte, hogy öreg hegedűjében, amely 60 éve van idős tulajdonosa birtokában, régi cédula húzódik meg Antonius Stradivarius, a világhírű olasz hegedűkészítő mesterjegyeivel. Ha a hegedű valódi Stradivariusnak bizonyul, 5 millió leirt ér. A hegedű gyártási éve 1721. Ugyancsak Éliás Simon birtokában van egy 1716-ban gyártott Jacobus Steiner hegedű is, amelynek szintén jelentős értéke van.

Fotoamatőrök!

Előhívás, Kopirozás, Nagyítás, Gépvásárlás bizalom dolga, melynek csak szaküzlet tud megfelelni. Keresse fel tehát

T. VÉSZI

foto- és optikai szaküzletét 4016 Arad, Str. Alexandri 3. és a legkényesebb igénye is kielégítést nyerne

— Nagy gyermekbénulási járvány Ausztráliában. Melbourne és környékének valamennyi iskoláját be kellett zárni, mert ijesztő gyorsasággal terjedt az iskolásgyermekek között a gyermekparalízis. Száz iskoját kellett bezárni és 30.000 iskolásgyermekek nem tudta befejezni a tanévet. Lezárták a város valamennyi játszótérét is és a szülőket utasították, hogy gyermekeiket ne engedjék el hazulról.

Kétféjú gyermek

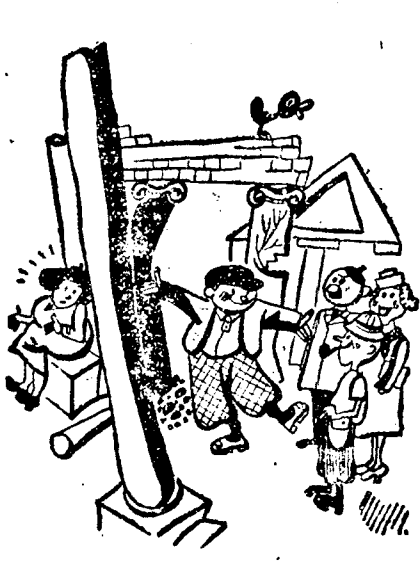
Varsóból jelentik: A lublni vajdaságban Zanoszce községben egy asszony kétféjú gyermeknek adott életet. A gyermek egyik feje a hóna alatt nőtt. Röviddel a szülés után a gyermek meghalt.

— „TITOKZATOS HATALIM” című regény folytatásunk mal számunkból anyagtorlóadás miatt kimaradt.

Dobja be negatívjait az **ELITE illatszertár** ajtajában lévő kazettába, hétfőre készen lesznek. Fischer Eliz-palota. 8999

— Dr. Pescariu Ioan, kórházi belgyógyász, főorvos augusztus 1-vel egy havi szabadságra ment.

Antik helyen

Idengenvezető: ... Amit pedig itt kegyedék a szemekkel beáthatnak. Holgyeim és Uraim, ez mind-mind legalább is 2000 éves ...

KOZMETIKA

Rovatvezető: Házy Mária

AZ ARCFESTÉS

Mióta Páris—londoni utamról hazajöttem, sokon fordulnak hozzám tanácsért az arcfestés kérdésében. Bár az utolsó kozmetikai rovatban már tettem említést erre vonatkozólag, most bővebben foglalkozom e kérdéssel.

Ha az arc és nyak bőre tiszta, színes foltoktól, mittenszer és pattanásoktól mentes, — puha, bársonyos tapintatú, matt fényű — úgy azt kozmetikai szempontból kifogástalannak mondjuk. De mivel a bőr színe nem alkalmazkodik a mindenható divat szeszélye szerint, szépsülni vágyó hölgyeink — a divat leláncolt rabszolgái — megkorrigálták magát a természetet. Így született meg az arcfestés művészete.

Az arc festésére használjuk a festékes krémeket és a bőr szárazságától, vagy zsirosságától függő szárféle színű zsiros vagy poralaku pirostókat. A rouget mindig csak teljesen letisztított arcra tegyük, az átizzadt, poros arcra pótlólag festett rouge és puder soha sem ad az arcnak hamvaságot és amellet betömi a pórusokat. Reggel, mosdás után a krémmel bealaposított arcot előbb mindig tanácsos kis vászón-ruhával letörölni, mert a rouge foltosan, a puder csomósan kenődik fel, ha nem teljesen száraz bőrre rakjuk. Nappal — a bőrnek sokkal egészségesebb a por, vagy kő rouge, mert nem tömi úgy el a pórusokat. De mivel nem olyan tartósak az arcon, esti kikészítésnél használjuk a zsiros krém rougeokat is, amit többször könnyedén átpuderozhatunk anélkül, hogy a színesség az arcról eltűnne.

A rouge és a puder színe függ a bőr eredeti színétől, az alkalomtól, a világitástól és elsősorban az egyéntől. A szépen kikészített arc kellemes, nem bántó, míg az elhibázott festés visszataszítóvá teszi a legszebb szabásu arcot is.

Ez az a pont, ahol a hölgyeknek önismeretűre, finom izlésre, nagy esztétikai, sőt művészi érzékre van szükségük. Legegyszerűbb megfigyelni arcunk természetes pirosát, körvonalait s ugyanazon helyre igyekezzünk a rouget is feltenni. Így kevésbé kelti a kifestés látszatát, de persze, ha a divathoz akarunk alkalmazkodni, a rouge helye gyakran változik. Most minél hátrább és egészen fel a halántékig festik az arcot, az ajkat egész végig, tehát inkább nagyítva, nem cakkosra, s az alsó ajkat szélesítve festik. Barna haju és bőrű hölgyeknek több és inkább narancsszínű rouge jó, szőkék kevesebbet és lilás árnyalatú pirosítót használnak. Az eredetileg fehér, — de néha tulásba vitt — naptól lebarított bőrhöz természetesen sötét pudert is kell használni, de az is inkább rózsaszín-sárgás legyen, mint egész barna, mert nincs csunyább, mint egy megizzadt arcon, a redőkbe rakódott sárga csíkok.

A szemhéj és szempilla festése a mostani divathoz alkalmazkodva, nappal is „kötelező.” Világos haju és szemű hölgyeknek feltétlenül meg kell — ha nem is feltűnően — sötétíteni a szemöldököt és szempillát, amit most már — hála a sok ártalmatlan és tartós festékeknek — könnyen és egyszerűen megtehetünk. Ragasztott szempillát nálunk még csak elvéte estenként láthatunk, Párisban nappalra is egész természetes és csak nekünk feltűnő viselet. A szemöldök most már nem túlzottan keskeny, kevésbé hosszabbított, de csakis eredeti irányban, azért ne akarjanak a szép, kereken ívelt szemöldökű hölgyek mindenáron kínai vonalat rajzolni szemöldökük helyére.

Most még egy igen megszívlelendő tanácsot adhatok hölgyeim! Aki festi az arcát délután vagy este, az fesse délelőtt is, reggel is, a piacra, vagy bármikor, mert egy finoman kikészített arc nem feltűnő soha, de az az arc, amit megszoktunk szép pirral, színekkel látni, betegesnek, öregnek tűnik, ha kikészítetlen. Ne felejtjük el a régi igét: mundus vult decipi, ergo — decipiatur. „A világ csalatni akarja magát — hát legyen megcsalva!”

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Ujból felmerült a devizakereskedelem szabaddá tételének terve

— A kormány gazdasági bizottsága legközelebbi ülésén foglalkozik a kérdéssel —

Beavatottak szerint az illetékesek körében egyre határozottabban merül fel az a terv, hogy könnyítéseket eszközöljenek a jelenlegi deviza-rendszeren. Az elmúlt napokban az erre vonatkozó tanácskozások döntő stádiumba jutottak. A kormány tagjai közül négyen annak a határozott véleményüknek adtak kifejezést, hogy a jelenlegi körülmények között már nem föltétlenül szükséges a devizarendszer ily szigorú szabályozása. Főképpen arra világítottak rá, hogy már nem lehet a devizamonopóliumot fenntartani, bármely intézmény is legyen az, amely ezt a monopóliumot végrehajtja.

Dr. Costinescu egészségügyi miniszter, aki tudvalevőleg egy ideig a kereskedelmi tárca élén is állott, őszinte híve a devizakereskedelem

szabaddátételének. Ezt a véleményét úgy Tá. tárescu miniszterelnök, mint Bratianu Dinu pártelnök előtt is kifejtette és rávilágított azokra a károokra, amelyek az államra a jelenlegi rendszer további fenntartásából származnak.

Dr. Costinescunak és híveinek az a nézete, hogy a devizakereskedelem rendszerének csak némi enyhítése is két szempontból lenne előnyös: 1. Gazdasági szempontból, mert könnyítést idézne elő a kereskedelmi piacon. 2. Politikai szempontból, mert előnyös lenne a liberális-párt számára egy ilyen intézkedés meghozatala, amelyet már oly régen várnak.

A problémát már a kormány gazdasági bizottságának egyik legközelebbi ülésén letárgyalják és addig is összegyűjtik a szükséges adatokat.

A pénzügyminiszterium új utasításai a követelések letiltásáról

A pénzügyminiszter egyenesadóügyosztálya megküldötte a behajtási pénzügyigazgatóságoknak a követelések letiltására vonatkozó új szabályokat. Ezek az új szabályok a meglevő utasítások kiegészítő részét alkotják. A szabályzat mindenekelőtt rámutat arra, hogy a közadó behajtásáról szóló törvény 28. artikulusa értelmében le lehet tiltani harmadik személyek kezében lévő pénzüsségeket és más értékeket, ha azok olyan személyek tulajdonát képezik, akik az államnak vagy közhatóságnak vagy közintézménynek tartoznak és tartozások behajtása iránt foglalás van folyamatban.

Az említett szabály szerint ezeket a pénzüsségeket és értékeket harmadik személyektől le lehet tiltani akkor, ha azok a végrehajtás alá vont adós tulajdonát képezik vagy azokat követeli.

Mostanáig a letiltás oly módon történt, hogy az illetékes adóhivatal letiltási rendeltetést intézett a bankokhoz, vagy különböző hatóságokhoz, esetleg magánszemélyekhez is és megtiltotta azt, hogy a kincstár adósa felvevő a pénzt vagy az értéket. Sok esetben azonban ezek az értékek meghaladták az adó, taxa vagy bírság tartozás összegét. Ezért is az új szabályzat szerint a jövőben a letiltás csakis a kielégítési vagy biztosítási végrehajtás összegére korlátozódhatik, nehogy a végrehajtást szenvedő pénzügyi vagy gazdasági érdekei fölöslegesen sérelmet szenvedjen.

Másrésről az adóbehajtási törvény 1. szakasza azt írja elő, hogy csakis olyan összegeket lehet behajtani, vagy végrehajtani a behajtási törvény alapján, amely az államot, megyét, stb., adó, taxa vagy bírság tartozás fejében illeti meg, míg a 6. szakasza szerint a fizetési meghagyás kizárólag a tartozás összege erejéig bocsátható ki. Ebből az következik, hogy a kincstár a harmadik személyekért történő letiltásoknál csupán azokat az összegeket foglalhatja le, amelyekkel az adós mint kincstári tartozásokkal valóban tartozik.

A kihágási jegyzőkönyvekben megállapított bírságoknál, amelyek az egyenes adó-

törvény 110. szakasza értelmében a közléstől számított 15 nap múlva válnak végrehajthatókká, a behajtási és esetleg biztosítási letiltások csak a kihágási jegyzőkönyvben foglalt összegek erejéig terjedhetnek úgy, ahogy az a többi tartozásokra nézve előírva van és nem mindenféle összegekre, amelyet az adós attól a harmadik személytől követelhet, akinél a letiltás történt.

A letiltási jegyzőkönyveket ennélfogva a jövőben a most említett szabályok szerint kell kiállítani, tehát csakis azon összegek erejéig, amelyekkel az adós a kincstárnak valóban tartozik.

= Rozvan Titus előléptetése. Rozvan Titust, az aradi Astra-gyár cégvezetőjévé nevezték ki. Arad gazdasági és társadalmi életének egyik érdemes egyéniségét megtisztelő előléptetés érte. Rozvan Titust az Astra-gyár vezérigazgatósága a vállalat aradi üzemének cégvezetőjévé nevezte ki.

= Augusztus 5-én tartja meg közgyűlését az aradi vendéglősök szindikátusa. A Mohor Lie elnöke alatt működő vendéglősszindikátus augusztus 5-én tartja meg rendes évi közgyűlését az Aradul-Nou—ujaradi Tündérvárban. A délután 5 órakor kezdődő közgyűlést nyári ünnepély követi.

= Eladott aradi ingatlanok. Trif Stefan eladta a Str. Grivitei 68 □-öles telkét 35.000 leiért Järjol Ioan és nejeinek. — Muresan Florian eladta a Str. Soloi 24. számú 107 □-öles telkét 7000 leiért Boariu Dumitru-nak. — Tjba Károly és neje eladták a Str. Grivitei 142 □-öles telket 16.000 leiért özv. Novák Milentienának. A Banca Aradana SA Arad eladott a volt Nyomás-köz-düllőben egy 180 □-öles telket 24.000 leiért Tärlea Todor és nejeinek. — Lehoczky György és neje eladták a Str. Oituz 116. számú házat 100.000 leiért Lopes Teofilnak. — Dabici Ioachim eladta a Str. Cetatea Veche 203 □-öles telkét 60.000 leiért Musca Miron és nejeinek. — Kómüves Matei eladta a (Gai) Str. Trib. Corches 8. számú házat 66.000 leiért Munerean Ștefan és nejeinek.

SZEGEDRE

50%-os vasuti kedvezmény

és
2.50 Pfgős utólagos vizum.

Felutazás: július 26. — augusztus 15-ig.
Visszautazás: augusztus 1. — 20-ig.

Igazolványok a

WAGONS-LITS//COOK

Menetjegyirodában

Arad, Minorita-palota.

Teatrul de vara

Gábor Mara bucsuzik az aradi közönségtől

ma, vasárnap d. u. 6 és (s e 9.15 órakor.

Színre került:

„A ROMANTIKUS ASSZONY”

operett 8 felvonásban, 5 képben.

Irták: Szántó Armand és Szécsén Mihály, zenéjét szerzette Carlo de Fries.

SZERMELÝEK:

Str Georges Hemmingway	Kovács György	Phillip	Szendrey Mihály Ifj.
Lilian, a lánya...	GABOR MARA	Gray detektív	Derecskevi Pál
John Shmidt	Horváth László	Mabaradzsa	Tarnay Jozsef
Zozó táncosnő	Varga Ilonka	Maurice, mixer... ..	Lukács Ede
	Hotel-igazgató	Kozma Hueó	

Cserépkályha átépítését, tisztítását és javítását **olcsó árban** vállalja:
Bulev. Regina Maria No. 9., Neuman-ház, I. emelet.

„CERAMICA“ kályhás cég,
 (SZILAGYI) 3612

A Magyarországra irányuló tűzifa-export ellenőrzése

Az Erdőiparosok Szövetsége legutóbb körlevélben értesítette tagjait arról, hogy amennyiben a végleges számlákat nem tudták kellő időben az árvizsgáló-bizottságnak beküldeni, azokat az export végrehajtásától számított 8 nap alatt kötelesek benyújtani. Ezzel kapcsolatban közli a körlevél még azt is, hogy a jövőben ezeket a számlákat nem az árvizsgáló-bizottsághoz, hanem a Szövetséghez kell ellenőrzés céljából bemutatni, megjelölve azonban azt is, hogy milyen szerződésekre vonatkoznak. Az eljárás tehát a következő lesz: Abban az esetben, ha végleges a számla, az igazoló okiratokkal együtt, kellő időben megérkezik az árvizsgáló-bizottsághoz, a bizottság láttamozza a végleges számlát, visszaküldi azt a vámügynökséghez abból a célból, hogy kézbesítsék le Magyarországon a vevőnek. Az utóbbi számlát a magyar Jegybanknál mutatja be kifizetés végett, minden további ellenőrzési formalitás nélkül. Ha azonban a végleges számla nem érkezik el a bizottsághoz, az igazoló okiratokkal együtt megfelelő időben, akkor ugyanevezett proforma számlát kell bemutatni az exportőr. Az okiratok között azonban okvetlenül szerepelni kell annak a kimutatásnak, amely a vagonokba rakott árukról szól. Csak a kimutatás alapján lehet ugyanis ellenőrizni a mennyiséget és a minőséget.

Ezt a részletes kimutatást az árvizsgáló-bizottság láttamozza és a C-formulárával együtt visszaküldi az exportőrnek. Ezután kell megküldeni utólag a Szövetségnek az eredeti számlát egy másolattal együtt, valamint az árvizsgáló-bizottság által láttamozott, fentebb említett kimutatást. A Szövetség a számlát felülvizsgálja és láttamozza és vagy közvetlen az exportőr vevőjének küldi meg, vagy pedig az exportőrnek kézbesítés céljából. Az előbbi esetben az exportőr felbélyegzett borítékot is köteles a Szövetség rendelkezésére bocsájtani.

Forgalomban maradtak a régi ezerleiesek is

Bucureştiből jelentik: A Banca Națională alapszabályának 30-ik szakasza értelmében rövidesen új 1000 leieseken kívül a régi 1000 leies bankjegyek is forgalomban maradnak.

Kényelmesen, olcsón és gyorsan utazhat:

ÉSZAKAMERIKA (KANADA)
KÖZÉPAMERIKA (Venezuela, Kolumbia, Equador)

DÉLAMERIKA (Chile, Peru)

és minden jelentősebb világkikötőbe a **Hamburg-Amerika Linie** hajóival. — Hajójegyek a Banca Națională kurzusán válthatók.

Felvilágosítók, prospektusok:

Hamburg-Amerika Linie
 S. A. R.

képv.seleténél:

Künstler Utazási Irodában
 Arad, Bul. Reg. Maria 24. — Telefon 1086.

SPORT KÖZLÖNY

Arad legjobb uszói vesznek részt a Hakoah vasárnapi uszóversenyén

— Dél előtt 10 órakor kezdődik a verseny —

Vasárnap délelőtt a Mureş—Marosnak a Kulturpalota előtti szakaszán kerül lebonyolításra a Hakoah nagyszabású uszóversenye, amelyen a rendező egyesület versenyzőin kívül az Astra és a CAA uszói állnak starthoz. Nagyszerű küzdelmek várhatók és az egyre fejlődő aradi uszósport reprezentánsai kemény harcot fognak vívni az egyes versenyszámokban. A versenyszámokat a következő sorrendben bonyolítják le:

1. 100 méteres sprint, juniorok részére (előfutam).
2. 100 méteres melluszás, fiugyermekek részére.
3. 100 méteres melluszás, leánygyermek részére.
4. 100 méteres hátuszás, juniorok részére.
5. 500 méteres sprint, juniorok részére.
6. 100 méteres sprint, juniorok részére (döntő).
7. 100 méteres sprint, fiugyermekek részére.
8. 100 méteres sprint, hölgyek részére.
9. 100 méteres hátuszás, juniorok részére.
10. 100 méteres melluszás, szeniorok részére.
11. 100 méteres sprint, szeniorok részére.
12. 100 méteres melluszás, hölgyek részére.

13. 100 méteres melluszás, juniorok részére.
14. 100 méteres sprint, leánygyermek részére.
15. 500 méteres sprint, szeniorok részére.

A gyermekek részére kiírt versenyeken csakis 1923-ban vagy később született uszók indulhatnak és a versenyeket csakis versenyszámonként legalább 3 résztvevő jelentkezése esetén tartják meg. Amennyiben egy-egy versenyszámban ötnél többen jelentkezének, úgy előfutamot tartanak, amelyből az első kettő kerül döntőbe. Nevezési díj a gyermekversenyeken 10 lei, a többi versenyszámokban 15 lei és az első három helyezett érdemdíjazásban részesül.

Az uszóversennyel kapcsolatosan írja ki a Hakoah a „Klein Oszkár“ vándordíjat, amelynek keretén belül 3—2—1 ponttal a 100 méteres junior és szenior gyors- és melluszást, valamint az 500 méteres junior és szenior gyorsuszást pontozzák, a legtöbb pontot szerző egyesület pedig birtokba veszi a vándordíjat. Amennyiben egy egyesület háromszor egymásután vagy pedig ötször, de megszakítással megnyeri a vándordíjat, úgy az végleg annak az egyesületnek megy át a tulajdonába.

Az USA Nadlac—Nagylakon

Az USA csapata vasárnap délután Nadlac—Nagylakon vendégszerepel. Az egyesület vezetősége felhívja a következő játékosokat, hogy vasárnap délután negyed 3 órakor pontban az AMEFA-pályán megjelenjenek: Bögödi, Horváth, Szivós, Linguran II., Steiner, Fraueheim, Lepedős, Schneider, Szinder, Walter, Szikula, Vogl, Nagy Sándor, Pásztor, Julinszki. Az expedíciót Gencsi Béla vezeti.

O AMEFA ITT... AMEFA OTT...

Az egyik fővárosi sportlap nagy cikket közöl arról, hogy az AMEFA csapata Galaşiban játszik vasárnap a Franco Română együttese ellen. A cikkben közlik a csapat összeállítását is. Ugyanazon oldalon egy kis hírecske is szerénykedik, amely szerint az AMEFA vasárnap a Chinezul látja vendégül. Kinek melyik tetszik tartsa meg, míg a nemkívánt töröndő...

O Görögország lemondotta a Balkán Tornát. Október hó elején került volna lebonyolításra a fővárosban a Balkán labdarugó-torna, amellyel kapcsolatosan most érkezett meg a szövetséghez a görög szövetség válasza és eszerint a görögök a számukra kedvezőtlen terminus miatt nem vesznek részt a tornán. Ilyenformán Bulgária és Törökország bekapcsolásával volna megrendezhető a Balkán Torna, valószínűbb azonban, hogy a mérkőzés megrendezése jövő év májusára marad.

O Válogatott játékosok üdülése a Mare-Neagră—Fekete-tenger mellett. A válogató bizottság tegnap ülésezett Juga Liviu elnökletével és a Consiliul Federal határozata szerint kijelölték azokat a játékosokat, akiket Eforiába küldenek üdülésre. Tekintettel arra, hogy a játékosok közül számosan elfoglaltak, jóval nagyobb keretet jelölték ki a tervezett harmincas keretnél. A keretben aradi játékosok közül Buibas, Dobra, Lupas és Mercea szerepelnek. Mint érdekességet említjük, hogy az üdülésre kijelöltek között a Sportul Studentesc teljes csapata helyet foglal. A játékosok az ANEF táborban nyernek elhelyezést és Schileru testnevelési tanár, az Unirea-Tricolor játékosának vezetése alatt fognak testedző gyakorlatokat végezni.

A Sport és Kritika

előfizetés útján való kolportálása elé sulyos, áthidalhatlan akadályok tornyosultak, amelyek lehetlenné tették a lapnak további, ily módon való terjesztését. A Sport és Kritika előfizetési uton való terjesztése ennek következtében aug. 1-ével megszűnik és a lapot, amely tartalmas voltánál fogva nagy népszerűsége miatt szert sportkörökben, az eddigi előfizetők is példányonként szerezhetik be az újságáros bódékban.

A Sport és Kritika az őszi idény megkezdésével még fokozottabb mértékben és az eddiginél sokkal kimerítőbben foglalkozik az aradi mérkőzésekkel és igyekezni fog olvasóinak táborát pontos és részletes tudósításokkal növelni és teljes mértékben kielégíteni.

A hétfőn megjelenő Sport és Kritika teljesen részletesen írja le a vasárnapi AMEFA—Chinezul FC Timişoara-mérkőzést, de kimerítő tudósítást nyújt az összes bel- és külföldi sporteseményekről. A lap minden újságáros-bódékban kapható.

O Vasárnap délelőtt sorsolják a kerületi bajnokságot. Az alkerületi sportszövetség vasárnap délelőtt fél 10 órai kezdettel ejti meg a kerületi bajnokság sorsolását és felhívják az egyesületek figyelmét, hogy megbizottáik pontosan jelenjenek meg a Gloria-pályán, a szövetségi helyiségben.

O Kitűnő ifjusági válogatottat állíthatunk ki Timişoara—Temesvár ellen. A hétfői triál alkalmával bebizonyosodik, hogy milyen kitűnő ifjusági gárdával rendelkezik Arad és milyen kár, hogy az Unirea-kupában az aradi ifjusági válogatott nem vett részt. Timişoara—Temesvár ellen ugyan csak az edzés után kerül sor a válogatott összeállítására, valószínűleg a következő csapatot fogják kiállítani:

Grand (Olimpia-PPT)—Müller (SGA), Adoc (Gloria)—Szegedi II. (SGA), Reinhardt I. (CAA), Zab (Gloria)—Molnár (Olimpia-PPT), Serban (Tricolor), Iovin (Astra), Henegar (Gloria), Drecin (Astra).

A szerkesztésért:
 Dr. STAUBER JÁNOS felel.

Harmincnégy évvel ezelőtt...

Marconi és Edison első találkozás

A két lángelme a nyilvánosság kizárásával hatszemközt folytatta le megbeszélését. Edison elteledekezett az ebédről

Marconi és társnője pedig resteltek szólni. — Harcok Marconi sikere körül

Newyork. 1903-ban két feltaláló neve ragyogott a közvélemény érdeklődésében. Edisoné és Marconié. Mikor a világlapok hírül adták, hogy

a két nagy feltaláló személyesen találkozni készül,

az egész világ feszült érdeklődéssel leste, mit hoz Edison és Marconi találkozás. Az amerikai újságírók már előre készültek a nagy szenzációra.

Marconi

1903 augusztusában

ült hajóra, hogy Newyorkban meglátogassa Edisons. Utjának a célja az volt, hogy kikérdezze a tapasztalt Edisons egy csomó dolog felől, amelyek a szikratáviratozás tökéletesítésére és gazdaságossá tételére szolgáltak volna. Edison ebben az időben azzal a tervvel foglalkozott, hogyan lehetne a transzocéáni táviratozáshoz szükséges magas feszültséget a felére csökkenteni.

Az öreg és tapasztalt Edison és a fiatal Marconi nagy tisztelettel viseltettek egymás iránt.

Ezideig csak futólag látták egymást. Egy hosszabb és bizalmasabb találkozóra még nem volt alkalom. Amikor az első sikeres transzocéáni szikratáviratozás után Newyorkban Marconi tiszteletére bankettet rendeztek,

Edison nem jelent meg, hanem maga helyett feleségét küldte el a bankettre.

A nagy amerikai azonban ennek dacára is igen jó véleménnyel volt a fiatal feltalálóról s ha homályosan is, de mindig elismerőleg nyilatkozott róla. Edison szerint a szikratáviratozás ugyanolyan gyorsan fog — hangzott a nagy amerikai véleménye — praktikus eredményeket elérni, mint a rendes táviratozás és szinte rövidesen háromezret szót lehet percenként leadni.

Marconi viszont Edisonban nemcsak a feltaláló lángelméjét becsülte, hanem azt a halhatlan emberi akaraterőt is, amely Edison munkásságát jellemezte

és amely sikerének egyik lényeges titka volt. Marconi meg volt győződve Edison személyi nagyságáról is s igen örült a találkozásnak.

A 60 éves Edison és a 29 éves Marconi

Edison ekkor már hatvanéves volt, Marconi 29. Edison nem Newyorkban lakott, hanem a Cityből mintegy 40 percre vasuton egy régi nagy házban.

Mikor Marconi megérkezett a szállóba, a portás egy levelet nyújtott át neki, amelyet Edison írt.

Ebben a levélben Edison meghívta Marconit és egy kísérőjét, hogy látogassák meg otthonában s töltsenek nála egy weekendet, amely alatt bőven lesz alkalmuk mindenről részletesen elbeszélgetni.

Dacára annak, hogy a két lángelme találkozása egészen magántermészetű volt,

a szenzációéhes newyorki riporterek valóságos rohamot intéztek Marconi és Edison ellen s hatalmas rajokban szállták meg az Edison-villa környékét. A riporterek azonban hosszú orral tértek vissza Newyorkba,

mert mire Marconi megérkezett, Edison mindenként elküldött hazuról, hogy ne legyenek a találkozásnak és beszélgetésnek szem-, illetve fülfülni. A riporterek orra előtt becsapták a nagykaput s a családott újságírók csak annyit láttak, hogy az ősz Edison szívélyesen megrázta Marconi kezét, akit Solari Marchese kíséretében lépett be Edison otthonába.

Edison laboratóriumában

A találkozásról később Marconi elbeszéléséből tudunk. Edison igen udvariasan és szívélyesen fogadta fiatal társát s gratulált neki eddigi sikereihez.

Majd meghívta őt és kísérőjét, hogy nézzék meg laboratóriumát.

Edison éppen egy újfajta drót készítésével foglalkozott elektromos izzólámpák számára. Marconi szíve hevesen dobogott, amikor belépett Edison világhírű műhelyébe. Készülék készülék mellett. Minden a legnagyobb tisztaságban és rendben. S a csodálatos felszerelések között egy hatalmas sz-

lón, Edison nyugóhelye. Ezen aludt pár órát a nagy föltaláló, aki híres volt arról, hogy éjjel is dolgozik s csupán hébe-hóba dől le pihenni egy-két órára.

A laboratórium megtekintése után a két feltaláló leült Edison dolgozóasztala mellé és hosszú szóváltásba kezdett. Beszámoltak legújabb kísérleteikről, teóriákat fejtegettek, majd rátértek Marconi találmányának megvitatására. Az idő gyors szárnyakon repült, óra óra után mulott,

Solari Marchese és Marconi már szédelegtek az éhségtől, de Edison még nem mozgott. A tudós elnyomta benne a házigazdat. Koradélelőtől késő délutánig tárgyalt a két tudós egy korty ital, egy falat étel nélkül.

Végre ozsonnatájban Edison észbekapott és imbiszt szolgált fel. Kis negyedóra múlva újból visszatértek a laboratóriumba és tovább folytatták megbeszéléseiket. Már alkonyodott, amikor Edison a kapuig kísérte ki Marconit és Solari Marcheset, akik meglegedetten és boldogan tértek vissza a newyorki szállóba.

Odaragadtak a kerti padokhoz a póruljárt szerelmes-párok

Varsóból jelentik: A lengyel főváros egyik parkjában, az ugynevezett „Szász-kert”-ben tegnapelőtt éjjel furcsa események játszódtak le. Amikor a parkör 10 óra után be akarta zárni a körülkerített kert kapuját és e célból a szokásos harangjelzést adta, a padokkal sűrűn szegélyező sötét fasorból egyszerre csak segélykiáltásokat hallott. Amikor többé-magával rosszat sejtve a fasorba ért, a padokon ülve számos szerelmes párt és magános személyt talált, akik képtelenek voltak üléshelyükből telemekedni.

Az első ijedtség után kiderült, hogy ismeretlen tettes a fasor padjait ennyvel kente be és órákhozát a sötétben ülő emberek egyszerre a padhoz ragadtak. Megkísérelték az odaragadt embereket vízzel lemosni, ami azonban csak részben sikerült. Legtöbbje úgy tudott szabadulni kényelmetlen helyzetéből, hogy kibújt nadrágjából, ültetve szoknyájából és a sötétség leple alatt igyekezett észrevétlenül hazajutni. Az eredeti csinytevő után megindult a nyomozás, amely eddig nem vezetett eredményre.

NYARALÁSI HIRADÓ

Az utazási irodák hírel

AZ ERDÉSZ MERNŐK UTAZÁSI IRODAJA KÖZLI: A legfőbb szezon idején is tökéletes kényelmet biztosítunk utasainknak Karlsbad, Marienbad, Franzensbad fürdőhelyeken. A nyaralás lei befizetéssel történik. Párisi utazásaink gazdag programmal és elsőrangú ellátással. Ehhez a szerény közleményhez azt fűzzük hozzá, hogy a kitűnő Erdész-iroda a legelőkelőbb közönség utazási intézménye. Prospektus: Birou de Voyage Erdes Bucureşti, Calea Victoriei No. 168.

A DACIA UTAZÁSI IRODA — Oradean működik kitűnő eredménnyel. Az első kollektív utazásokat ez az iroda bonyolította annakidején. A legtökéletesebb rendezvényeket biztosítja. Most a főattrakciója: párisi utazásokat hirdet olcsó kollektív áron és gazdag, tökéletes rendezésben. A cseh-szlovákiai pausálkurái esztendőök óta a legjobban beváltak. Párisba is, a fürdőhelyekre is bármikor egyénileg is utazhatnak a Dacia rendezvényével. Cim: „Dacia” Birou de Voyage, Oradea.

Hol szálljunk meg, hol étkezzünk?

CLUJ-ON, a New-York-szállóban a nyár folyamán nagyarányú átalakítási munkálatok történtek. Modern kényelmi felszerelésekkel és új fürdőszobákkal gazdagították ezt a gyönyörű barokk-stilusu szállodát, amely a város közepén a legszebb épületek közé sorakozik.

A „BAGOLYVÁR” valóságos attrakciószámába megy a cluj-i éttermek élén. Turi Elemér kiváló és áldozatkész szakember, aki nagy áldozatkészséggel rendezte be a helyiséget, amelynek stilszobái az iparművészet remekei. Amilyen kellemes a helyiség, olyan kitűnő az étkezés és mindezek ellenére — olcsó polgári árak.

ARADON A HOTEL CENTRAL-T ajánljuk az igényes közönség számára. Évről-évre nagy befektetésekkel emelik ennek a szép szállodának a színvonalát. Ezidén újabb hat szép fürdőszobát rendeztek be és befejezték azt a programot, hogy a legkisebb udvari szobában is legyen folyóvíz szolgáltatás.

ORADEA-N A HOTEL ASTORIA a finom, elegáns szálloda, a nyár folyamán nagy „kozmetikai műtéten” ment keresztül: általános festési és díszítési munkálatok után — szebb, mint valaha.

Hírek a fürdőhelyekről

A BAILE FELIX-FÜRDŐ igazgatósága közli: az utószezonra már most tanácsos a szobák lefoglalása, mert a nagy előjegyzések során már szeptemberre is csak mérsékelt szoba áll rendelkezésre.

BAIA BAITA—KÉRŐ-FÜRDŐ napi 140 leért teljes ellátást ad. Cluj mellett remek kis fürdőhely, jódos és kénes vize elismert gyógyhatású. Pihe-nésre is kiválóan alkalmas. Dr. Désiné vezetése mellett familiáris penzió ötszöri étkezéssel. Cim: Baia Baita, u. p. Gherla.

BUZIAS-FÜRDŐ igazgatósága közli, hogy a fürdőszezon október 1-ig tart. Az utószezonra már most ajánlatos a szobák lefoglalása.

BICSAD—BIXAD GYÓGYFÜRDŐ ma ismét fénykorára emlékeztet. A hegyek közé ékelt, portmentes levegőjű fürdő messze földről idevonzza nemcsak azokat, akik gyomor-, bél, vagy epebántalmak ellen keresnek orvoslást, hanem a testi és lelki ujjászületésre vágyó vendégeket is. Ebben az esztendőben nemzetközi uritársaság adott itt egymásnak találkozót s a fürdő széles sétatényain, kristálytisza vízü szabadstrandján vidám élet folyik. Hasonló gyógyerejű fürdőkkel szemben azon előnyvel rendelkezik, hogy mérsékelt árai alkalmazkodnak a mai gazdasági körülményekhez. Satu-Mare fővonalától kifogástalan vasuti összeköttetése van Bicsad-nak, úgy hogy a kiváló gyógyfürdő maradéktalanul kielégíti az igényeket.

Szórakezések

A BUCURESTI-BE UTAZÓK számára ajánljuk: okvetlenül keressék fel a Lafayette terasz pompás helyiségét. A főpostával szemben a hatalmas Lafayette-áruház épületének a tetőtérzsán, — ahonnan gyönyörű panoráma nyílik — a világhírű Lipinskaya énekel eszéként.

Szanatorium

A CLUI-UJ Dr. LENGYEL SZANATÓRIUM minden ablaka teraszra nyílik. Az épület fekvése és beosztása olyan, hogy üdülőhelynek is elsőrangú. Sokan vannak, akik szeretnek finom komfortos sanatóriumban üdülni, ezeknek ajánljuk. A napokban megnyílik.

ORVOST VISZ MAGAVAL, aki az uticsomagjába tesz egy üveg Unicum gyomorerősítő likört. Nagyon sok betegséget megelőztek már azzal, hogy egy pohár Unicum-likör preventív gyógyszernek bizonyult.

GOVORA gyógyfürdő
(jód és kén)

Georgescu
Villák

Fe-yvesek között, festői szép fekvés.
Teljes confort. Olcsó árak.
Felvilágosítás kapható: Arad, Ortutay palota, III. em., 14 sz. aító.

Legújabb jelentéseink:

Szerencsétlenség érte római utján Irina Burnaia román pilotanőt?

București-ből jelentik: Az Ordinea című lap írja, hogy Burnaia Irina, ismert román pilóta, aki a București-római útra indult jugoszláv terü-

leten szerencsétlenség érte. A szerencsétlenségről részletes jelentés mindeztideig nem érkezett egyik megbízható távirati ügynökségtől sem Bucurestibe.

A németországi buza-export stornirozását követeli a Lupta

Bucurestiből jelentik: A Lupta követeli egy 5000 vagon buzára vonatkozólag Németországgal létrejött eladás érvénytelenítését. A kereskedelmi miniszterium és a kontingentálási hivatal a buza kivitelét német importárak ellenében adta meg, anélkül, hogy szabad devizát kapnának. Ennek a rendkívüli természetű jóváhagyásnak indokolása államérdek szempontjából történt.

A Lupta megállapítja, hogy időközben olyan változások álltak be, de hogy az importáló ro-

mán cégekre nem bír már érdekléssel a német áru átvétele és több mint valószínű, hogy ezek visszalépnek a cserében adandó áru átvételétől.

— Ha a dolgok így állanak — írja a Lupta — semmi értelme sincs, hogy ez az ügylet realizáltassék, mert a gabona ellenében szabad és erős devizákat kaphatunk, amelyekkel azt vásároljuk, amire az országban szükség van és ezzel a külföldi kereskedelmi mérleget javíthatjuk.

Megnyilt Hollandiában az új cserkész-világjamborée

Amszterdamból jelentik: Vilma királynő ma ünnepélyesen megnyitotta a világjamborée-t, a melyen harminc ország huszonötezer cserkésze vett részt.

Pompás küzdelmeket hozott a Hercules birkozóversenye — Kondorossy legyőzte Szilágyit —

Élénk érdeklődés mellett bonyolította le a Hercules klub házi birkozóversenyét, amelyen 19 versenyző öt súlycsoportban állt strathoz. Minden egyes súlycsoportban hatalmas küzdelmek voltak, de főként Turi és Varga a légsúlyban, Petrányi és Kele a pehelysúlyban, valamint Frank és Tóth a középsúlyban, végül Kondorossy és Szilágyi a nehézsúlyban produkáltak kiemelkedőt. A verseny az alábbi eredményeket hozta:

Légsúly: 1. Turi, 2. Varga, 3. Ilica.

Pehelysúly: 1. Kele, 2. Petrányi, 3. Ciordaș.

Könnyűsúly: 1. Budorizan, 2. Mozer, 3. Tóth I.
Középsúly: 1. Karácsonyi, 2. Frank, 3. Krausz I.

Nehézsúly: 1. Kondorossy, 2. Szilágyi, 3. Krausz II.

A verseny után a Siposféle vendéglőben nagyszabású társasvacsorát rendeztek, amelynek keretén belül kerültek kiosztásra a győztesek érmei. A mérkőzéseket Stern Pál és Meigardt Imre vezették nagy szakértelemmel, gifogástalanul.

Elitelték Anglia „önkéntes trónjelöltjét”

Anthony William Hall VIII. Henrik egyenes leszármazottjának mondja magát

Londonból jelentik: Államkölcson kibocsátásáért eddig még nem igen ítélték el senkit sem a történelem folyamán, így tehát Anthony William Hall londoni lakosnak számos reménytelen kísérlet után mégis csak sikerült bevonulnia a történelembe, ha nem is úgy, ahogyan képzelte. Anthony William Hall ugyanis meglehetősen becsvágyó ember, ami kitűnik abból is, hogy

jogos trónjelöltnek tartja magát Angliában.

Azt állítja, hogy VIII. Henrik király egyenes leszármazottja s a jelenlegi uralkodóház ellen intézett nem igen tapintatos támadásaival már gyakran keltett kínos feltűnést.

Legutóbb a londoni Trafalgar Square széületes forgalmának kellős közepén felállt egy székre és

egyfontos bankjegyeket kínált eladásra, darabját egy pennyért.

Minthogy egy font sterling 240 pennyből áll, a vevők 239 pennyt kereshettek volna minden egyes bankjegyén, — ha valódiak lettek volna. Am ezek a bankjegyek csak Hall szerint valódiak. Sőt még nem is hamis bankjegyek, hanem államkölcsonkötvények. Az „egyfont sterling” felirat alatt ugyanis a következő szöveg ékeskedik rajtuk: Fizetendő az Angol Bank által I. Anthony trónralépése után. Hogy

pedig ez a trónralépés valóban be fog következni, arról a különös „államkötvény” tulajdala van hivatva meggyőzni az angolokat. Itt Anthony William Hall családfájának rajza áll.

Az ügyészség

csalás címén emel vádat „J. Anthony” ellen, akit azonban ez a csunya vád egyáltalán nem hozott ki a sodrából. Nagy méltósággal jelent meg a bíró előtt és kinyilatkoztatta: Ugy véli, joggal várhatja el, hogy népe anyagilag segítségére legyen legitim jogainak kivívásában. A pénzhamisítás vádját felháborodással kell visszautasítania.

Államkölcson bocsátott ki, amit joggal tehetett meg, mert becsületes szándéka, hogy mihelyst trónralép, teljes névértékén beváltja az eladott bankjegyeket. A bíró teljes komolysággal végighallgatta a védekezését, aztán kihirdette az ítéletet, amellyel

kötelezte az önkéntes trónjelöltet, hogy egy font sterlinget fizessen be VI. György király állampénztárába,

felkérte azonban, hogy ezt a tartozását ne a sajátmaga — kibocsátotta „államkölcsonkötvénnyel”, hanem valódi egyfontos bankjeggyel törlessze. Az elitelt trónkövetelő szótlanul tárcájába nyúlt és eleget tett a felszólításnak, majd ugyanolyan méltóságteljes léptekkel, ahogyan jött, távozott a tárgyalóteremből.

Franasovici miniszter

a francia minisztere nőknél

Párisból jelentik: Chartemps miniszterelnök szombat délelőtt a Matignon-palotában kihallgatáson fogadta a francia fővárosban időző Franasovici közlekedésügyi minisztert.

Az angol anyakirályné unokaöccsének súlyos szerencsétlensége

Londonból jelentik: Mary anyakirályné unokaöccsét, lord Mountbattent szombat délelőtt súlyos szerencsétlenség érte. A lord egy polomériközösen vett részt s lováról olyan szerencsétlenül zuhant a földre, hogy kulcsonttörést szenvedett.

Győztek a demokrata-pártok Soroca-megyében is

București-ből jelentik: A Soroca-megyében lefolyt községi választások most fejeződtek be. A választási eredmények a következők: A nemzeti-parasztpárt 972, a liberálispart 917, nemzeti kereszténypart 227, a román front partja 211 szavazatot kapott. A nemzeti-parasztpárt eszerint 14, míg a liberálisok 13 mandátumhoz jutottak.

Félezer belegpéztári orvos sztrájkol Franciaországban

Párisból jelentik: A Szajna-Oise megye 570 betegpéztári orvosa sztrájkbalépett.

Tenisz- és lovaspoló-bajnokságok Hamburgban

Hamburgból jelentik: Ma kezdődtek meg a német teniszbajnokság küzdelmei, melynek során a magyar Szigeti 6:3, 6:2, 6:1 arányban győzte le Henckel német bajnokot.

Ugyancsak Hamburgban bonyolodnak le a lovaspoló Európa-bajnokságai és a bajnokság utolsó napján Franciaország 13:8 arányban győzte le Magyarország csapatát.

Jön a »Doina«!

Uj cigarettát hoz forgalomba a
dohányjövédék

București-ből jelentik: A dohányjövédék vezérigazgatósága „Doina” néven új cigarettát hoz forgalomba. A cigarettát macedóniai dohánnyal készítik, szópókája vörös lesz. Árát tíz darabonként 25 leiben állapította meg a dohányjövédék.

Vádat emeltek Czell Frigyes és Ludovika leánya ellen

București-ből jelentik: A vizsgálóbíró ma vádiratot adott ki Czell Frigyes mérnök és leánya, Ludovika Florika ellen. Azzal vádolják a mérnököt, hogy a Luther-sörgyártól mintegy 12 millió részvényt tulajdonított el és az értékpapirokat leányának adta. A vizsgálóbíró az új büntetőtörvénykönyv 158. paragrafusa alapján emelt vádat a mérnök, valamint leány ellen.

Papana kapitány

néhány hét mu va New Yorkból
az Oceánon át Bucurestibe
akar repülni

New Yorkból jelentik: Papana kapitány, a kiváló román repülő, nyilatkozatot adott az „America” című lapnak tervezett óceánrepüléséről. Papana többek között a következőket mondotta:

— Augusztusban tervezem átrepülni az Atlanti óceánt. New Yorkból indulok és Bucurestiben akarok leszállni. Utamat nem egészen 24 óra alatt gondolom megtenni. Eleinte egymotoros Bellanca géppel készültem a nagy útra, de most újabb két motort szereltem fel, úgy, hogy hárommotoros géppel vágok neki az óceánnak.

Papana kijelentette végül, hogy nemcsak az időjárás viszonyok miatt választotta az óceánrepülésre az augusztus hónapot. Ekkor jár le tanulmányi szabadsága és nem akarja meghosszabbítani. Ha minden sikerül — mondta — szabadsága utolsó napján személyesen jelentkezik Bucurestiben.